

MİKROBİYOLOJİ BÜLTENİ

BİLİMSEL YAZI ÖZETLERİ BÖLÜMÜ

16

Düzenleyenler : Prof. Dr. Kâzım Kurtar
Doç. Dr. Kemal Birol

TEMMUZ — 1971

GİM Güzel İstanbul Matbaası

A n k a r a — 1 9 7 1

BİLİMSEL YAZI ÖZETLERİ

(Scientific Article Summaries)

Prepared by

Prof. Dr. Kâzım Kurtar

Doç. Dr. Kemal Birol

ALEERJİ - İMMUNOSEROLOJİ (Allergy-İmmunoserology):	1971	(201 - 217)
BAKTERİLER (Bacteries)	1971	(218 - 221)
MANTARLAR (Fungi)	1971	(222 - 224)
PARAZİTLER (Parazytes)	1971	(225 - 227)
VİRÜSLER (Viruses)	1971	(228 - 237)
EPİDEMİYOLOJİ (Epidemiology)	1971	(238 - 239)
ANTİBİYOTİKLER (Antibiotics)	1971	(240)
ENFEKSİYON HASTALIKLARI (Infectious Diseases)	1971	(241 - 246)
TEDAVİ (Treatment)	1971	(247 - 251)

ALLERJİ — İMMUNOSEROLOJİ

1971 - 201

Tüberküloz ve Diğer Akciğer Hastalıklarında Serum ve Plazma Aminoasitleri.

Honza M.; Novotny, F. (Congressus Phtisiologicus et Pneumologicus Cechoslovacus. 5-10 Ekim 1970 Tebliğinden): Aminosäuren in Serum and Plasma bei Tuberkulose and Lungenkrankheiten.

● Akciğer ve tüberküloz hastalarının ileri yaşlara erişilmesi ve yaşlılığa bağlı protein katabolizmasına aktif olarak tesir edilebilmesi imkânı protein sentezine karşı olan alakayı artırıyordu. Tüberkülozlu, akciğer kanserli, akciğer iltihablı, koniozlu ve kronik bronşitli hastalarda kalitatif ve kantitatif olarak serum ve plazma amino asit değerleri (lysın, histidin, arginin, asparagin saure, threonin, serin, glutamin saure, prolin, giycin, alanin, cystin, valin methionin, isoleucin, throsin ve phenyl alanin) araştırıldı. Analizler hassasiyeti 5 mcg ve 1.5-2 inhiraf ile çalışan otomatik analysatör tip HD 1200 - E ile yapıldı. Tek amino asitler jonexan maddeli asit chromatografi ile ayrıldılar. Bundan başka tek amino asit değerlerinin dayanıklılıkları, enzimatik faaliyetin bertaraf edilmesi için 6 N. HC1 ilâve edilmiş nativ serum da ve sitratlı plasmada ve hatta serum ve plazmada takip edildi. Karakteristik inhiraflar akciğer kanserlerinde tesbit edildi. Tek amino asit değerleri bulgunun büyüklüğü ile mütenasip olarak düştüler. HC1 ile muamele edilmiş plazma ve tecrübe serumundaki seviye (Nivaeseus) düşüşü HC1 siz serum ve tecrübe plazmasına göre daha küçüktür. Relativ olarak en küçük düşüş temel amino asit gurubunda idi. En büyük düşüş ise prolin, cystin ve glutamik asit te kayıt edildi. Stostatik tedavisinde en müsait reaksiyon amino asit seviyesinde ara sıra geçici bir yükselmeyi etkiliyordu. Aktiv tüberkülozda plazma amino asitlerinin düşmesi serum amino asitlerine nazaran daha düzgün ve muntazamdır. Effektiv tedavi neticesinde klinik iyileşme derecesi ile orantılı olarak amino asit değerleri yükselir. Akciğer koniozlu bir kaç vakada hatta plazma amino asitlerinde serolojik amino asitlere nazaran daha fazla yükselme müşahade edildi. Bronşitiklerin bulguları bilhassa hastaların yaşları ile alâkalıdır. İleri yaşlarda protein katabolizması ve refakat eden hastalıklarda amino asit sentezi yavaşlar. Böyle vakalarda anabolik steroidlerle ilâve bir tedavinin varlığına işaret edildi.

E. Biçen

1971 - 202 İzoniyazidin Tabii Olarak Kazanılmış Tüberküloz Allerjisi ile B.C.G. Aşısından Sonra Husule Gelen Allerjinin Teessüsü Üzerine Tesiri.

Raj Narain, Bagga, A.S.; Naganna, K.; Mayurnath, S. (Tuberculosis Prevention Trial, Bangalore 20): Influence of Isoniazid on Naturally Acquired Tuberculin Allergy and on Induction of Allergy by B.C.G. Bull. Org. Mond. Santé, 1970, 43 : 53.

● Araştırmacılar, tüberküloza karşı kitle halinde kemoprofilaksi imkânları araştırmaları sırasında, İzoniyazidin tabii ve B.C.G. aşısından sonraki allerji tessüsüne tesirlerini incelemişlerdir. Çalışmalar cenubi Hindistanda bulunan 7 köydeki 493 aileye ait 2127 kişi üzerinde yapılmıştır. Evvelâ bu 7 köyün bütün halkı tüberkülin testine tabi tutulup iki eşit gruba ayrılmıştır. Bunlardan 1 nci gruba B.C.G. aşısı, 2 nci gruba ise tuzlu su zerk edilmiştir. Gerek aşı ve gerekse aşısız grupların yarısı 60-62 gün müddetle günde 5 mg/kg izoniyazidle tedavi edilmiş, diğer yarısı ise placebo almışlardır. Belles-Littleman metodu ile yapılan idrar kontrollerine göre şahısların % 80 ninin ilâcı muntazam aldıkları tesbit olunmuştur. Tedaviden evvel yapılmış olduğu gibi, tedavi ve placebo kesilir kesilmez 2 nci bir tüberkülin testi yapılmış ve 4.5 ay sonra da 3 ncü tüberkülin testinden geçirilmiştir. İzoniyazidin tesiri aşısız grupta enfekte olanlara oranla hafif düşük reaksiyon çapları göstermiştir. Bunlarda indürasyon ortalaması 12 mm. olmuştur. B.C.G. ile aşı gruptaki tüberkülin reaksiyon cesametlerine gelince; INH ile tedavi edilenlerde bu reaksiyon placebo alanlara oranla biraz daha ufak bulunmuştur. Bu müşahade 3 ncü tüberkülin testinde de aynen tespit olunmuştur. Placebo alanlardan daha az olmakla beraber, post vaccinal reaksiyon çapının izoniyazid tedavisi görenlerde de çok büyük bir fark göstermemiştir. Demek ki ilâç B.C.G. nin tüberkülin negatiflerdeki tesirini azaltmamaktadır. O halde primer kemoterapi ile aşılama metodları müşterek olarak kullanılabilir.

A. Gürsel

1971 - 203 Liofilize İki BCG Aşısının Kullanılması İle Elde Edilen Sonuçlar.

Claicui, I.; Barbulescu, R.; Poenita, L.; Birştein, R. (Institut Clinic de Ftiziologie, Bükreş): Rezultate Komparative Obținute Dupa Utilizarea a Doua Vaccinuri BCG Liofilizate. X. Romen Milli Tüberküloz Kongresi Tebliğlerinden

● Araştırmacılar aynı ay içerisinde, birisi Dr. İ. Cantacuzine (Bükreş) diğeri de Pasteur Enstitüsü (Paris) de hazırlanmış olan 2 adet liofilize aşı üzerinde çalışarak bunlardaki miligramda canlı jerm adedi, husule getirdikleri aşı reaksiyonu ile post vaksinal allerjiyi araştırmışlardır. Araştırmalar bir taraftan laboratuvarlarda kobaylar üzerinde, diğer taraftan da çocuklar üzerinde yapılmıştır. Canlı jerm sayımlarına aşının hazırlanmasının üçüncü

ayından sonra başlanmıştır. Sayım ve sulandırılmalar için distile su ile jelatinli serum fizyolojik kullanılmıştır. Laboratuvar deneyleri de 40 ar adetli 2 grup kobay üzerinde yapılmıştır. Kobaylar 1 mg. aşı ile intradermik olarak aşılanmışlardır. Aşı reaksiyonları aşı tarihinden 15-30 gün sonra, post vaksinal allerji ise 30-60 gün sonra 1000 ÜT ile yapılmıştır. Aşı tatbikinden 60 gün sonra her iki guruptaki kobaylarla birlikte bir de aşılanmamış şahit grup kobay subkütan olarak 0.05 mg. virulan BK süspansiyonu ile enfekte edilmiştir. Bu enfeksiyon zerkinden 60 gün sonra da bütün kobaylar kurban edilerek histopatolojik tetkiklere tabi tutulmuş oldukları gibi Feldman indeksi ile dalak indeksleri de yapılmıştır. 10 ünite PPD-İC. 65 Mantoux ile menfi reaksiyon veren okul çocuklarının % 50 si de Pasteur Enstitüsü aşısı ile intradermik olarak aşılanmışlardır. Aşı reaksiyonları 10 ünite PPD-İC. 65 ile ve 30, 60, 90 ncı günleri, post vaksinal allerji ise 90 ncı günden sonra araştırılmıştır. Sonuçlar : a) Pasteur enstitüsünde hazırlanan aşılarıdaki canlı jerm sayısı 1.446.0000 - 2.600.000, Dr. İ. Cantacuzine Enstitüsünde hazırlananlarda ise 415.000-680.000 arası bulunmuştur. Böylece Pasteur enstitüsünde hazırlanan aşılar Dr. Cantacuzine enstitüsünde hazırlananlara oranla en azından 3 misli daha fazla canlı jerm ihtiva etmektedir. b) Pasteur enstitüsü aşısı tarafından husule getirilen destrüktif aşı reaksiyonları (kobaylarda 30 ncü günden sonra % 48, çocuklarda 60 ncı günden sonra % 61.1), Dr. İ. Cantacuzine aşısına oranla (kobaylarda % 24, çocuklarda % 40.5) daha fazla olmuştur. c) Sikartris teşekkülü İ. Cantacuzine aşısında (kobaylarda 30 gün sonra % 8, çocuklarda 90 gün sonra % 90), Pasteur enstitüsü aşısına oranla (kobaylarda % 2.8, çocuklarda % 79) daha çabuk husule gelmektedir. d) Pasteur Enstitüsü aşısı tarafından tevli olunan post vaksinal allerji (kobaylarda 30 gün sonra % 97.15 de ortalama 7.28 mm. çaplı müspet tüberkülin reaksiyonu ve 60 gün sonra % 100 de 7.87 mm. lik) Dr. İ. Cantacuzine aşısına oranla (kobaylarda 30 gün sonra % 88 ve 6.5 mm. çapında, çocuklarda % 83.5 ve 12 mm. çapında) daha kuvvetli bulunmuştur. e) Doğumlarının ilk haftasında 0.10 mg. Pasteur aşısı ile aşılanmış bulunan 205 çocuktan 24 ünde 10 mm. yi aşan satelit adenopatiler görülmüştür. Bunların 2/3 ü fistülize olmuştur. Aynı durum ve miktar Ceantacuzine aşısı ile aşılanan çocuklarda bu komplikasyonlar görülmemiştir. f) İki grup kobay üzerinde yapılan proteksiyon testleri (indeks) arasında ise her hangi bir fark yoktur.

A. Gürsel

**1971 - 204 Trypanosoma Brucei İle Enfekte Edilen Köpekler Üzerinde Sero-
lojik Çalışmalar.**

Schindler, R.; Sachs, R. (Bernhard-Nocht-Institut für Schiffs-und Tropenkrankheiten, Hamburg) : Untersuchungen bei Hunden nach einer Infektion mit Trypanosoma Brucei. Ztschr. Tropenmed. Parasit., 1970, 21 : 339.

● Evcil hayvanlarda trypanosomiasis'in teşhisi tek bir hayvan türü içinde farklı patojen ve saprofit trypanosoma'ların ortaya çıkmasıyla bir trypanosoma türü içindeki antijen varyasyonlarıyla ve çeşitli trypanosoma türlerinde benzeri antijenlerin bulunmasıyla güçleşmektedir. Trypanosoma brucei ile enfekte edilen köpeklerde enfeksiyonun serolojik metodlarla teşhisi üzerinde bir ön araştırma yapılmıştır. Trypanosoma antikorlarının direkt aglütinasyon, endirekt hemaglütinasyon, endirekt Coombs testi ve kompleman tesbit testi yollarıyla ortaya konulabileceği anlaşılmış ve bütün bu metodlarla karşılaştırılabilir sonuçlar elde edilmiştir. Direkt aglütinasyon testinin üstünlüğü, endirekt Coombs testinin kolay bir antijen hazırlama metodu olmasına rağmen, basitliğindedir. Şimdi, farklı trypanosoma türlerinin sebep oldukları çeşitli trypanosomiasis'leri serolojik usullerle ayırt etmenin mümkün olduğu görülmektedir. Parazitlerin üremeleri sırasında konakçı hayvanda meydana gelen antijen çeşitlerinin bu metodların sonuçları bakımından az önemli olduğu düşünülmektedir.

K. Göksu

1971 - 205 Çıkarılan ve İnVitro Muhafaza Edilen Kene Dokuları üzerinde Çalışmalar.

Hoffmann, G.; Schein, E.; Jagow, M. (Institut für Parasitologie der Veterinärmedizinischen Fakultät der Freien Universität Berlin): Untersuchungen an Extirpierten und in der Kultur Gehaltenen Zeckengewebe. Ztschr. Tropenmed. Parazit., 1970, 21 : 46.

● Bir ön çalışma olarak Piroplasma'ların in vitro siklik idame ettirilmeleri yönünden aşağıda yazılı kene dokuları bir kültür ortamında 28°C de muhafaza edildi. Çeşitli beslenme devrelerinde ergin dişi kenelerden Hyalomma a. excavatum, H. dromedarii, Rhipicephalus sanguineus, Boophilus annulatus, B. microplus, B. decoloratus ile nimflerden H. a. excavatum ve R. sanguineus'un Malpigi boruları, hemositleri, tükrük bezeleri, barsak ve ovaryumları. Kültür ortamı Hank solüsyonu, vitaminlerden ibaret bir karışım, amino asitler ve Eagle vasatından (% 0.1 glukoz, % 13 dana serumu) teşekkül ederr. Her 10 cc. lik vasata 50 mgr. inamycin ve indikatör olarak pH in 6, 8-7 olması için kırmızı fenol eklenir. Ergin ve nimflerden toplanan dokuların ortalama yaşama sürelerinde farklılık bulunmadı; sıra ile ovaryumlar 28-58, tükrük bezeleri 26-50, barsak 17-25, Malpigi boruları 13-27 ve hemositler 6-8 gün yaşadılar. İn vitro büyümeye bağlı değişiklikler, beslenme ve gelişmelerinin çeşitli safhalarda kenelerden elde edilen, taze olarak hazırlanmış dokular kullanarak yapılan karşılaştırmalı histolojik çalışmalarla değerlendirildi.

K. Göksu

907 - 1261 Fare Tabanında «Myco. Leprae»nın Çoğalmasına tesir eden çeşitli maddeler.

Nakamura, K. and MAEDA, M.: - The Effect of Various Substances on the Multiplication of «Myco. Leprae» in the Foot-Pads of Mice. *Int. J. Leprosy* 36 (e. pt. 1) : 510, 1968.

M. Leprae inokülasyonundan 2 - 2 hafta sonra 5 gün müddetle Cortisone kullanılırsa, M. Leprae'nın fare tabanı dokusunda çoğalması kortizon ile tedavi görmüş olan grupta, olmamış gruba müsbetle daha erken başlamıştır. Bu, kortizon kullanılması halinde M. Leprae çoğalmasının arttığını göstermektedir. (2) Fare tabanı dokusunda M. Leprae'nın çoğalması Mitomycine C, 6. mercaptopurine ve 2 - mercaptoethanol tatbiki veya verilmesi ile tesir altına alınamamıştır. (3) Bir çeşit adjuvan olan Drackeol No. 6 bir taraf fare tabanına, deri altına olmak üzere, enjekte edildiği ve ayrıca aynı anda yahut 1, 2 veyahut 3 ay sonra olmak üzere, farenin her iki taraf ayak tabanına subcutan olarak M. Leprae inoküle edildiğinde adjuvanın M. Leprae'nın çoğalmasını inhibe ettiği bulunmuştur.

İ. Gürer

1971 - 207 Fare Tabanında M. Leprae'nın çoğalmasında BCG aşısının tesiri.

Maede, M and Nakamura, K.: The Effect of BCG Vaccination on the Multiplication of Mycobacterium Leprae in the foot pads of mice. *Int. J. Leprosy*. 36 (4, pt. 1). 508, 1968.

● Bu tecrübeye tuzlu suda süspansyonu yapılmış olan canlı ve adjuvan ile karıştırılmış olan hararetle - öldürülmüş BCG kullanılmıştır. Bunlar yani bu BCG Süspansyonları cilt altına, adale içine, periton içine ve damar içine olmak üzere muhtelif şekilde zerk edilmiştir. Lepra enfeksiyonu için C.C. Shepard tarafından takdim edilen bir türü ihtiva eden M. Leprae kullanılmış ve Laboratuvarımızda Japon Lepralı hastalardan 3 tür izole edilmiştir. Yukarıda tarif edilmiş şartlar altında farelerde yapılmış olan tecrübeler, BCG aşısının fare ayak tabanına enjekte edilmiş M. Leprae çoğalmasına karşı müessir olduğunu göstermiştir. Hayvan tecrübelerinde elde edilen bu neticenin, epidemiyolojik araştırmada BCG aşılamaından elde edilen müessiriyette uygunluk arzettiği görülmüştür.

İ. Gürer

1971 - 208 Radyoaktif İyotla İşaretli Sığır Serum Albuminin Lenfoid Hücrelere Olan İlgisi.

Naor, D.; Sulitzeanu, D. (Hebrew University-Hadassah Medical School, Jerusalem, Israel): Affinity of Radioiodinated Bovine Serum Albumin for Lymphoid Cells. *Israel J. of Med. Scien.*, 1970, 6/4 : 519.

● Araştırmacılar, daha önceki çalışmalarında, normal farelerin dalak ve lenf düğümü hücrelerinin 1/1.500 gibi küçük bir kısmının radyoaktif iyotla işaretli sığır serumu albumini (BSA) ile in vitro olarak soğukta birleştiğini söylemektedirler. Benzer tecrübeleri, normal fare timositleri ve kemik iliği hücreleri ile yapmışlardır. Timositlerin, işaretli antijeni dalak hücrelerinden bile daha iyi bağlayan kemik iliği hücrelerine zıt olarak BSA'ye pratik bakımdan ilgisinin olmadığı bulunmuştur. I 125 - BSA'nın yeni doğan farelerin dalak hücrelerine bağlanması enaz yetişkin dalak hücrelerine bağlanması kadar etkili olduğu bulunmuştur. Tavşan anti-fare IgG'si ile dalak hücrelerinin muamelesi sonucu, BSA ile olan ilginin azaldığı belirtilmektedir; bu da, hücre algıçlarının (reseptör) immünogiobuline benzer bir yapıya sahip olabileceğini telkin ettiği belirtilmektedir.

Y. Hakgüdener

1971 - 209 Antijenik Stimülasyonu Müteakip, Tavşan Bölgesel Lenf Düğümlerinde Biyosentetik Olaylar.

Moav, B. and Harris, T. N. (Depart. of Zoology, Tel Aviv Univers., Tel Aviv, Israel): Biosynthetic Events in Rabbit Regional Lymph Nodes Following Antigenic Stimulation. The. J. Immun., 1970, 104/4 : 950.

● Antijenik stimülasyonu müteakip, tavşan lenf düğümü hücrelerinde biyosentetik olaylar üzerinde çalışılmıştır. Aynı tavşandan bir kontrol düğümüyle mukayese edilerek erken değişim tetkik edildiğinde, bağışıklanmış bölgesel lenf düğümündeki DNA (Dezoksiribonükleik asit) sentezi miktarında bir artış olmuştur. DNA sentezindeki bu artış, dolaşımdan lenf düğümüne bol şekilde hücre akışı sonucu olmuştur. İlk bağışıklamadan sonraki 24 saatte ribozom miktarında bir artış olmuş; bu artışla beraber ribozomal RNA (Ribonükleik asit) sentezinin de paralel gittiği bulunmuştur. İmmunoglobulinin yapımıyla ilgili olarak messenger (ulak) RNA'nın artışı ikinci bir antijen zerkinden 3-4 gün sonra olmuştur. Lenf düğümü hücrelerinden türetilmiş serbest hücre sisteminin pratik olarak tam zincir salgılamadığı ve sadece sınırlı polipeptid sentezi yaptığı bulunmuştur. Olgunlaşmamış peptidlerin salınışı, işaretli ribozom ihtiva eden serbest bir hücre sisteme, invitro olarak, puromycin ilâvesiyle olmuştur.

Y. Hakgüdener

1971 - 210 Tavşan Lenf Düğümü Hücrelerinde İmmünoglobulinin Biyosentezi ve Toplanması I. Ribozomlarda İmmünoglobulin.

Boaz, M. and Harris, T.N. (Depart. of Zoology, Tel Aviv Univers. Tel Aviv, İsrail): Biosynthesis and Assembly of Immunoglobulin in Rabbit Lymph Node Cells. I. Immunoglobulin on the Ribosomes. The J. Immun., 1970, 104/4 : 960.

● Hücre içinde sentez edilmiş veya hücre homojenatlarına ilâve edilmiş antikor veya gamma-globulin moleküllerinin ribozomlara adsorbe olduğu ve kuvvetle bağlandığı, ribozomlar sonradan ekstrakte edildiği zaman, bulunmuştur. Gamma-globulinin ve hafif zincirlerin ribozomlara olan bağlanma gücü ölçüldüğünde, gamma-globulinin satüre haldeki ribozomda 150 civarında bağlanma yerine sahip olduğu saptanmıştır. Diğer ropteinler ile mukayese edildiğinde, gamma-globulinlerin bu şekilde fazla bağlanma yerine sahip oluşu pK değerinin tesiri altında olduğu söylenmiştir. Radyoaktif materyalle (C14-amino asitleri) işaretli olgunlaşmamış peptitler, puromycin vasıtasıyla ribozomlardan elde edilmiştir. Bu peptitlerin çoğunun düşük moleküler ağırlığında olduğu ve özel immünoadsorbanlarla yapılan adsorpsiyon sonucunda, adborse olan moleküllerin hafif zincir determinantlarının değil de, ağır zincirler olduğu gösterilmiştir. Bu neticelerin yazarlar tarafından değerlendirilmesi şu şekildedir: IgG'nin toplanması, komplet bir hafif zincir ve olgunlaşmamış bir ağır zincirin bir kombinasyonundan ziyade komplet zincirler arasında meydana geldiğidir.

Y. Hakgüdener

1971 - 211 Kızamıkçığa Duyarlı Kadınlarda Post-Partum Aşılama.

Horstmann, D. M.; Liebhaber, H.; Kohorn, E.I. (Dept. of Epidemiology and Public Health, Yale Univers. Scholl of Medicine, New-haven, Connecticut, U.S.A.): Post-Partum Vaccination of Rubella Susceptible Women, Lancet, 1970, 2 : 1003.

● 1410 gebe ya da yeni doğum yapmış kadında kızamıkçığa karşı, hemaglütinasyon-inhibisyon (H.A.S.) testiyle uygulanan immünite taraması, bunlardan 196 sının (% 13.9) kızamıkçığa duyarlı olduğunu ortaya koydu. 74 seronegatif (1:8) ve 31 H.A.1. titreli kadına, doğumu takip eden 214 gün içinde Cendehill kızamıkçık aşısı uygulandı. Seronegatif grubun % 92 sinde ve evvelce zayıf titreli olanların % 16 sında 4 misli ya da daha fazla titre artışı oluştu. Aşıya karşı reaksiyon orta derecede olup genellikle 25 yaşın üzerindekielerde görüldü. (Ateş, raş, malez, artralji, lenfadenopati, boğaz yanması ve artrit). Bu yan etkilerden en önemlisini oynak belirtileri teşkil etmiş ve fakat aşıhıların sadece % 10 undan daha azında saptanmıştır. Kadının kızamıkçığa duyarlı olup olmadığını serolojik testlerle ortaya koymak bakımından doğum öncesi periyod en uygun zamandır. Böylece duyarlı kadına, gebe kalmak yönünden en zayıf ihtimalin bulunduğu doğumdan sonraki ilk birkaç gün içinde emniyetle kızamıkçık aşısı yapılabilir.

K. Kılıçturgay

**1971 - 212 İnsanda Brusella Şüpheli Enfeksiyonda İntradermal Test ve Sero-
lojik Testler.**

Bradstreet, C. M. P.; Tannahill, A. J.; Pollock, T.M.; Mogrfod, H.E (Standards Lab. for Serological Reagents, Central Public Health Lab., Colindale Avenue, London N.W.9) : Intradermal Test and Serological Tests in Suspected Brucella Infection in Man. Lancet, 1970, 2 : 653.

● Hastaneye yatırılmış 211 kişide brusellin deri testinin ru-
tin kullanımı sırasında, bu testle elde edilen deri reaksiyonu, dört
serolojik test (aglutinasyon, Coombs, 2 - merkaptotanol, komp-
leman birleşmesi) sonuçlarıyla karşılaştırıldı. Serojik testlerin
yüksek titreler verdiği bazı hallerde zayıf ya da negatif deri reak-
siyonu elde edildi. Öte yandan, kuvvetli pozitif deri reaksiyonu
mevcutken serolojik testler düşük titrelerde kalabilmekteydi. Has-
taya deri testi yapıldığı zaman, aktif bir enfeksiyonu işaret et-
meksizin, sadece teste bağlı olarak, çift serum nünunelerinde dört
misli titre yükselmesi görülebilmektedir. Kanaatimizce, bir labo-
ratuvarda serolojik testler yapmak olanağı varsa, deri testine ru-
tin tanı aracı olarak başvurulmamalıdır.

K. Kılıçturgay

**1971 - 213 Doner Hücreler Sebebiyle Oluşan Graft-Versus Host Tepkimesin-
de Meydana Gelen Lenfoid Toplum.**

Fox, M. Lymphoid Population by Donör Cells in the Graft-Versus
Host Reaction Transplantation, 1966, 4/1 : 11

● Yetişkin (AXCBA) F_1 farellerde 100 milyon CBA dalak
hücresinin i.v. zerkinden sonra graft-versus-host reaksiyonu oluş-
turuldu. Sonra donör hayvanlar konakçıların irradyasyonun sub-
letal dozu ile ışınlandırılarak veya ışınlandırılmaksızın kuvvetli
cevap için presensitize edildiler. Donör hücrelerin durumu T6
kromozommarker tekniği ile araştırıldı. Bütün gruplarda hayvan
dalaklarında donör-hücre bölünmesi başlangıçta görüldü. Sonra
çabucak azaldı; yalnız irradye donörlerinki hariç, irradye olanlar-
da donör hücre mitozu, 12 günden itibaren 60 ve 180 inci günlere
kadar kemik iliği ve dalakta devam ettiği görüldü. Oluştugu za-
man graft verrus-host tepkimesi, ki 2 nci ve 3 üncü haftada olu-
şuyor, belirtileri lenfoid boşalımı (lenfoid depletion) ile birlikte
görülüyordu. Birçok olgularda çabuk lenfoid bölünmesi lenf doku-
larını süratle doldurarak hayvanları açık bir sağlık durumuna ge-
tirmektedirler. Mevcut hayvan soyunda yeniden dolan lenfoid top-
luluğunun konakçı veya (donör) verici vergen çıkaglı mı olduğunu
kestiremiyoruz, ancak hayvan lenfoid boşaltımı halile bırakılmı-
yor. Ancak, transplante edilen vergenin hücrelerinin konakçı anti-
genlerine (tolerans) dayanım kazandığını gösteren delliller elde
edilmiştir.

S. Payzan

1971 - 214 Homolog Doku Antigen Türlerine Karşı Kemedede Oluşan Antikorlar. IV Homolog Doku Bileşikleriyle Hassaslaştırıldıktan Sonra Meydana Gelen Glomerulo-nefritte Dolaşkan Antikorlar Arasındaki İlgi.

Boss, J. H.; Nelken Antibodies Species Homologous Tissue Antigens in Rat. IV. Correlation of Circulation Antibodies with Glomerulonephritis. J. Israel Med. Sci., 1970 6/4 : 523.

● Kemeler homolog böbrek, dalak, kalbin homojenize ağır kısımları ve ayrıca mitokondriyal, mikrozomal ve solubl fraksiyonları ile bağışıklandılar. Zerkler haftada 2 kere idi. Kemeler, 2, 4, 6, 8, 12. zerklerden sonra öldürüldüler. Kanı kompleman birleştiren karşintenlerin oluşup oluşmadığı ve böbreklerde hasar olup olmadığının incelenmesi için alındı. Kemeler 7 gruba ayrılmıştı ve 7 grupta da karşinten ve nefritis oluşmuş idi, ancak gruplar arasında hem zaman fasılaları hem de insidans parametreleri arasında fark bulundu. Birçok gözlemler dikkate değer: 1) Antikorların seviyesi 12. zerkten sonra azaldı ki, muhtemelen «toleransın dönüşümü sonucu idi. 2) 8 inci zerk yapılan ve böbrek ağır partikülleri, mikrozomal ve solubl fraksiyonlar alan kemelerin hepsinde glomerulo-nefritis ve humoral antikorlar oluşmuş diğerlerinde bu nevi bir korrelasyon renal zarar ve antikor arasında görülmemiştir. 3) Glomerulonefritis insidansı infeksiyonların artmasıyla artmış ise de, solubl renal fraksiyon için farklı olmuş, aksine azalmıştır. 4) Humoral karşintenler olan bir çok kemelerin, (anti-kidney) karşı-böbrek varyeteleri olanlar dahil, normaldiler veya hafif adjuvan etkisi gösterdiler. Her nekadard bulgular kısmen müphem ise de, veriler (data), allerjik nefritisin immun kompleks patogenezisini desteklemeye yönelmektedir. Bu düşünüşe göre solubl immun komplekslerin glomerüllerde ne antigen ve ne de antikorların glomerüllerin antigen yapısı ile betahsis ilgili olması gerekmediği anlaşılmıştır. Yazıda 7 tablo ve 7 resim ve grafik, 46 kaynak vardır.

S. Payzın

1971 - 215 Lökosit ve Platelet Grupları ve Pratik Bakımdan Ehemmiyetleri.

Dausset, J.; Tangün, Y. (Ins. Res. Sang. Hop. St. Louis-Paris) : Leucocyte and Platelet Groups and Their Practical Significance. Vox. Sang., 1965, 10/6 : 641.

● Yazarlar alyuvar antigenlerinden tamamıyla farklı olan akyuvar ve plaket antigenleri ile ilgilenmişlerdir. Zw ve Ko sistemlerini sağlayan (ve iki aletin mahsülü) Duzo ve iki antigen yalnız plaketlerde bulunmuştur. Bazı faktörlerin de lenfositlerde devam ettiği anlaşılmaktadır. Bazıları ise granulosit, lenfosit ve plaketler için müşterektir: Mac (PlGrLyB¹), PlGrLy^{cl}, FeK^d ve 4^a - 4^b (x^ax^b), 5^a5^b, 6^a6^b, LA1-LA3 sistemleri gibi. Plaket gruplandırımı için en iyi teknik aglutinasyon (çalkalama yöntemi, ancak aglutinan serum az) ve K.B.D. olup K.B.D. için reagentler daha çoktur. Lökosit

sit tipleri için teknikler halen yetersizdir : Aglutinasyon, sitotoksisite ve K.B.D. testleri vardır. Plaket ve lökosit antikorları kan nakli ateşi yapabilir. Eğer yapısındaki antigene karşı antikor varsa, o kişide plaketlerin yaşama-süresi kısalmır. Mutemelen gebelikten gelmiş olmalı. Akut post-transfusion trombositopenik purpura plaket antikor bulunan kadınlarda rastlanmıştır. Diğer önemli bir konuda da, lökosit ve plaket gruplarının yeni - doğanların leuco-neutropeniasında oynadığı roldür. Bu nadir olmakla beraber aksine föto-maternal izo immünizasyonla oluşan neonatal trombopeni oldukça sıktır. Sonuç olarak yazarlar, plaket ve lökosit antikorlarının kan naklinde önemine değinmekten başka, muhtemelen histokompatibl antigenleri de taşıdıklarına işaret etmişlerdir.

S. Payzın

1971 - 216 Lööo Aglutininler ve Gebelik.

Jensen, K. G. Leucocyte Antibodies and Pregnancy (Doktora tezi) Munksgard (Copenhagen), 1966, 64.

● Bu araştırma, gebelik sırasında anti-lökosit karışintenlerin frekansın ve antikor bulunan kadınlarda doğumda bebekleri veya gebelik seyrinde anneyi ne derece etkilediğini anlamak için yapılmıştır. Lokoaglutinin ve incomplet lökosit antikor terimleri tarif olunmuş ve gösterilebilir akyuvar karışintenlerinin çoğunluğunun iso-immun karışinten, azınlığının ise auto-immun karışinten olduğunu bildirmiştir. Birçok yazarlar gebe kadınlarda sık olarak lökosit aglutininleri bulunmakta olduğunu bildirmişlerdir, farklı sonuçlar teknik güçlükler sonucudur. Yazar 314 gebe kadında % 17.5 inde agl. müsbet bulmuş, 1. gebelikte % 6, 2. gebelikte % 6, 262, 2 den çok gebelikte % 20 idi. 883 diğer bir grupta ise 1. gebelikte % 2, çok gebelikte % 14 bulundu, İkinci gebelikten sonra önemli artış bulunmamıştır. Bu da kadının ikinci gebelikte (eğer fotüs provoking antigen-kışkırtgan antigen kapsıyorsa) önemli bir risk (tehlike) ile karşı karşıya olduğunu gösterir. Tıpkı Rhesus immunizasyonu gibi. Kanında alyuvar immun-antikor bulunan kadınlarda, olmayanlara % 2 ye göre % 36 daha yüksek % 11 agl. sev. ve oranı bulundu. Bu da bir cins antigene cevap veren kadınların % 11 diğerlerine de aynı kolaylıkla cevap vermesindendir. Kan nakli suretiyle bağışıklanan kadınlarda inkomplet lökosit antikorları, lökoaglutininlerin üç katı olarak görülmektedir. Fotüs anne için uyusulmaz- incompatibl homografit teşkil eder. Kana yabancı akyuvar antigeni karıştırır. Ana ile uyusmaz (incompatibl) fotüs; düşük, prematüre doğum, fötal ölüm ve malformasyonlara sebep olur. Serumlarında lökoaglutinin olan kadınlarda, olmayanlara göre prematüre doğum oranı anlamlı olarak çoktur. Malformasyon ve 8. gün içinde bebek ölümü frekansı L. Ag. olanlarda anlamlı fark göstermedi. L. Ag. ve eksik L. Ag. lerin 75 g. glob fraksiyonunda bulunduğundan plasentayı her iki si de geçebilir ve fetal dolaşıma girebilir. Fakat yazar serbest L.

ag.lerin bebek serumlarının % 20 sinde bulabilmiş eksik L. Ag.leri de daha az bulmuştur, anada L. Ag. bulduğu halde ancak yazar antikorların bebeğin «doku hücrelerine» bağlı olduğunu ve lökopeniye bu nedenle sebep olmadığı görüşüne karşı, lökosit imâl hızının harabiyet hızına üstün olmasıyla vakit olduğunu ileri sürmektedir. Literatürdeki anada L. Ag. yüksek olanlarda görülen neonatal lökopeninin tesadüfi olduğuna kanidirler.

S. Payzın

1971 - 217

Timus'un İmmunolojik Homeostazisindeki Rolü.

Oprışic, Doroga H. Şerban (Al. Cluj-Romania): Orijinali Romen-
cedir. Studcercet Fiziol, 1965, 10/:539.

● Bir graftın başarısında timusun rolünü ortaya çıkarmak üzere bir günlük kemelerin timusu çıkarılıp, gri kemenin derisi üzerine yamalanmış ve 20 günlük tam bir dayanım (tolerans) dan sonra, bir gruba duyarlı olmayan genç köpek veya yetişkin keme timusu transplante edildi. Köpek timusu veya keme timusu heterografları deri-homograftının rejeksiyonuna sebep olmadılar, halbuki immunolojik olarak aktif timus doku graftları deri hemograftının reddine yol açtılar. Bundan şu sonuç çıkarıldı ki, aktif timus hücreleri bir deri homograftının reddinde önemli rol oynarlar.

S. Payzın

BAKTERİLER

1971 - 218

Atipik Mikobakterilerin Lokal Patojeniteleri ve Virulanslarının Klasik Koch Basillerinki İle Mukayesesi.

Gertrude Meissner (Borstel Tüberküloz Araştırma Enst-Almanya)
Local Pathogenicity and Virulence of Atypical Mycobacteria Compared With Genuine Tubercle Bacilli. Bull. Un. ternat. C. Tub., 1959, : 201.

● 1) Öldürülerek kurutulmuş ve parafin içerisinde süspensiyone edilmiş mikobakteriler, tavşan ve kobaylara intratestiküler olarak zerk edilmiştir. Zerkler 15 mg. olarak yapılmıştır. Foto kromojenlerle Battey tip ve tipik tüberküloz mikobakterileri arasında herhangi bir reaksiyon farkı görülmemiştir. Skotokromojenler ile çabuk üreyenler arasında da bir fark görülmemiştir. Zerk edilen bütün suşlar epiplonda kazeöz lezyonlar diyafragma ve karaciğer üzerinde geniş tüberküloz lezyonları meydana getirmişlerdir. Demek oluyor ki bunlar birer lokal patojeniteye sahiptirler. 2) Canlı atipik mikobakteriler ise lokal patojen hassaya sahip oldukları gibi bir de virulansları vardır, fakat bu her iki hassa hakiki tüberküloz mikobakterilerinden daha zayıf olup,

skotokromojenlerle, çabuk üreyenlere nazaran daha bariz bir has-sadır. Tavşan gözünün Kamera anteriyöründe regressif lezyonlar husule getirmektedirler. Kobaylara cilt altı yolu ile zerk edildik-lerinde yalnız lenf ganglionlarında bir tüberküloz husule getir-mekte, hakiki tüberküloz ise progressif olmaktadır. Skotokromo-jenlerle çabuk üreyenler spesifik lezyonlar husule getirmemekte-dir. Farelerde ise fotokromojenlerle Battey suşlar akciğerlerde (bütün hayvanlarda olmamak şartı ile) hakiki tüberküloza oran la daha hafif lezyonlar husule getirmektedir. Skotokromojenlerle çabuk üreyenler ise fareler için tamamen apatojendir. 3) Cilt altı yolu ile zerk edilen fotokromojenler ilk 14 gün içerisinde dalakta ve lenf bezlerinde çoğalmalarına rağmen, 2-3 ay sonra buralar-da tek bir canlı basil kalmamaktadır. Skotokromojenlerle çabuk üreyenler tamamen avirulandır.

A. Gürsel

1971 - 219 İnsan Derisi ve İnsan Fötüsünde Acid - Fast Organizmler

Mori, T.; KISHI, Y.; INNAMI, S and NISHIMURA, S.: Acid - Fast Organisms in the Skin of Man and the Human Fetus. J. Leprosy, 37 (2): 173, 1969.

62 erişkin insan derisinin 10'unda (% 16) alkali Smear tekniği ile Acid-Fast organizmler bulunmuştur. Kar-Dharmendra bakteri konsantrasyon metodu ile, 52 erişkin insan derisi numu-nesinin 9'unda (% 17), düşüklerden temin edilmiş olan 2-3 aylık 82 insan fetüs materyelinin 15'inde (% 18) Acid - Fast organizm'-ler müşahade edilmiştir. Müşahade edilen organizm'lerin, Acid-Fast Organizm'lerin kültürü için kullanılan kültür vasatlarında, kültürü için yapılan bütün teşebbüsler, başarısızlıkla sonuçlan-mıştır. Teste tabi tutulmuş tüberküloid Lepra vakalarının bu anti-jene karşı negatif, buna karşılık 2 sağlam şahısta pozitif neticele-rin alınması izole edilen organizm'lerin M. Lepra olmadığını tel-kin etmektedir.

İ. Gürer

1971 - 220 Akciğer Hastalığının Amili veya Laboratuvar Kontaminasyonu Olarak Mikobakteri Xenopei.

Brethey, J. et Boisvert, H.: M. Xenopei, agent d'affections pulmo-naires et «Contaminant» Zentralblatt für die Gesamte Tuberku-loseforschung und für die Erkrankungen der Atmungsorgane. Band : 108, Heft : 2, Seite : 90.

● Enstitü Pasteur'de 133 suş M. xenopei izole edildi. Bunlar-dan yalnız 63 ü Le Havre Merkez Hastanesindendi. Bakteriler bal-gam, mide yıkama suyu, operasyon preparatı, idrar, plevra mayi-leri ve nadiren apse iltihaplarından izole edildi. Kültürler 3 aya kadar gayet yavaş ürediler ve hafif sarı pigment teşkil ettiler. Uzun zaman üremelerinden dolayı bu mikobakteri klinik labora-

tuvarında uzun zaman nazarı dikkati çekmeden kaldılar. Kültürel, morfolojik ve bioşimik vasıfları teker teker yazıldı. Antibiyotiklere karşı hassasiyeti sınırlıdır. Hayvan tecrübelerinde patojen tesiri horozlarda müşahade edildi. Fareler de hastalığa tutulabilirler fakat enfeksiyondan dolayı ölmezler. Tavşan ve kobaylarda virulans çok zayıftır veya hiç yoktur. *M. xenopei* şırınga edilmiş kobaylar avian tüberkülinine, human ve bovinden daha iyi cevap verirler. *M. Xenopei* ile enfekte olan 8 hastadan 4 vakada, devlet serum enstitüsü Kopenhag tarafından yapılan PPD *Xenopei* aşıkâr reaksiyon verdi. Human PPD sine karşı farklı reaksiyonlar klinikçiye büyük bir emniyetle bir akciğer hastalığında *M. Xenopei*'nin etyolojik rolünün tasdikine müsaade eder. Sistematikte *M. Xenopei* Runyon'a göre 3 ncü gruba girer. Görülme sıklığı memlekete, bölgeye hatta mevsimlere göre değişir. *M. Xenopei* önce sahil bölgelerinde tanındı. Çok nadir istisnalar hariç akciğer hastalığı mevzuubahistir. Lenf düğümleri hastalığı vakası bilinmiyor. Le Havre Merkez Hastanesinden olmıyan 61 suş'un 20 si akciğer hastalığının sebebi olarak görülebilir (% 32.7). Bunlar tekrar tekrar izole edildiler ve tüberküloz bakterilerinin hiç bulunmadığı operasyon preparatında da tekrar görüldüler. Tetkik edilen 26 vakadan yalnız biri kadındı. Pleura-Pulmonal değişiklikleri kronik bir tüberkülozdan ayırt etmeye imkân yoktu. Daha ziyade büllöz bir tablo görülür. SM, INH, PAS'ın Ethionamid'le kombine tedavisinde bir iyileşme ve balgamda sterilizasyon olabilir. Bu esnada röntgenolojik değişikliklerde tam olmıyan bir düzelme görülür. Ve cerrahi bir endikasyon düşünülebilir. Esaslı tedavi antibiogram tanınıyorsa ethionamid ve SM'in cycloserinle veyahutta kanamycin, viomycin'le kombinasyonu ve başlangıçta da yüksek doz INH tatbiki ile olur. Le Havre'den gelen 63 suş hususi olarak tetkik edildi. Bunlar çeşitli akciğer hastalarının balgamından izole edildikleri bu hastalar bir tepedeki bekârlar pavyonunda kalıyorlardı. Ekseri kültürler yalnız çok az üredi. 8 hastada *M. Xenopei* 3-4 defa uzun aralıklarla bulundu. Bu hastaların operasyon preparatları steril kaldı. Bu hastaların hastaneye ilk alınışlarında tüberkülin ve PPD *Xenopei* ile yapılan mukayeseli deri testi, *M. Xenopei* üreyen hastalarda % 39, *M. Xenopei* üremeyen hastalarda % 21 netice verdi. Bunun için görüntüğe göre laboratuvar kontaminasyonu hipotezi, kontaminasyonun kaynağı bulunmadığı müddetçe reddedilmelidir. Andemik ve yerel bir enfeksiyon göz önünde bulundurulmalıdır. Buna benzer önemsiz bir invasion Londrada bir hastanede vuku buldu. Bu incelemelere göre söylenebilir ki *M. Xenopsi* tesadüfi bir kontaminasyonun ajanı olabilir. Bundan dolayı patojenite kriterleri sıkı olarak müşahade edilmelidir şöyleki : Hastanın balgamından kafi derecede uzun bir zaman aynı bakterinin sabit olarak izole edilmesi, hastalık tablosu ile uyuşması, mümkünse allerji ile kontrolü ve aynı zamanda operasyon preparatında bakterinin bulunması ve tüberküloz bakterilerinin görülmemesi. *M. Xenopei* insanların if-

razları haricinde bulunmadı, buna paradox olarak 2 defa kurbağada, 2 defa durgun suda ve yüzme havuzunun suyunda tesbit edildi.

E. Biçen

1971 - 221 Su Musluklarından İzole Edilen Mikobakterium Xenopei'ler.

Bullin, C. H.; Elisabeth, I.; Tanner ve Collins, C.H. (Public Health Laboratory, West Park Hospital, Espom, Surrey): Isolation of Mycobacterium Xenopei from Water Taps. Journal of Hygiene, 1970, 68 : 97.

● Araştırmacılar Espom laboratuvarlarında 1967 yılı zarfında fazla sayıda mikobakterium xenopei izolasyon ve idantifikasyonlarını nazarı dikkate alarak (435 kişinin balgamında 16 defa), bunun menşeiini araştırmışlardır. Bundan dolayı 3 hastane (A, B, C) ve 10 hususi evi ele alarak, bunların sıcak ve soğuk su muslukları ile su oluklarında bir kış müddetince toplanan pisliklerin içinden sızan sulara (çatılardaki güvercin pisliklerini düşünerek) mikobakteri araştırmaları yapmışlardır. Metod olarak sıcak ve soğuk su musluklarına tamponlar takmak ve sonradan bunları Ringer solüsyonunda çalkalayarak Petroff usulü ile muamele edip gerekli kültürleri yapmışlardır. İzole etmiş oldukları mikobakteriler aşağıdaki cetvelde özetlenmiştir :

Tetkik olan yer	Alınan sıcak ve soğuk su numune adedi	İzole edilen mikobakteriler	
		M. xenopei	Scotochrom-M. kansasii
A Hastanesi	111	61 (% 55)	11 (% 10) 1 (% 1.0)
B Hastanesi	74	61 (% 27)	37 (% 50) —
C Hastanesi	61	3 (% 5)	— —
10 Adet hususi ev	34	2 (% 6)	— —

(*) Hususi evlerden izole edilen her iki suş aynı eve aittir. Aynı hastanelerde hastalar tarafından kullanılan diş tozları, diş fırçaları ve elektrikli traş makinesi artıkları ile su oluklarından yapılan bütün kültürler sonuç vermemiştir. İzole edilen M. xenopei'ler termofil olup 42-44 derecede üremektedirler. 25 den aşağı derecelerde üremezler. Bulaşma veya kontaminasyon kaynağı hakkında hiç bir bilgi verilememektedir.

A. Gürsel

MANTARLAR

1971 - 222 Akciğer kriptokokkozu.

E.R. Taylor (1840 Hampton St. Columbia, SC 29201). Pulmonary Cryptococcosis. Ann Thorac. Surg. 10 : 309 - 316 (Oct). 1970.

● Columbia, SC, bölgesinden 14'ü Primer olan 15 akciğer Kriptokokkoz'u incelendi. Bilindiği gibi Kriptokokkoz bu bölgenin en çok görülen akciğer mantar hastalığıdır. Bu 15 hastanın ikisi menenjit sebebi ile öldü. Diğer hastalarda ise hastalık inaktif hale dönüştü. Bu hastaların 7'sinde rezeksyon ve birine de biyopsi yapıldı. 4 hastada fokal Lezyonlar tamamıyla çıkarıldı, bir hasta da ise postoperatif olarak menenjit teşekkül etti. Kavite bulunan bütün hastalarda hastalık aktif idi. Hastaların % 75'inde teşhis için thoracotomy lüzumlu idi. Etyolojisi bilinmeyen fokal bir Lezyonun tam olarak çıkarılması gereklidir. Diffuz hastalıkta, insizyonel biyopsi memnuniyet vericidir. Fakat kriptokokkozun cerrahi müdahale ile çıkarılması takriben % 90 hastada tedavi edicidir. Fakat ameliyat sonrasında koruyucu olarak kemoterapi tatbik edilmeyecek, verilmeyecek olursa hastaların % 10'unda ameliyat sonrası menenjiti teşekkül eder. Eğer fokal Lezyon aktif ise kemoterapi endikedir. Eğer Lezyon inaktif ise kemoterapi muhtemelen emin bir şekilde şifaya yardım eder. Akciğer kriptokokkosizli bütün hastalarda spinal mayı alımı müsaadeye tabidir. Ağız yolundan 5 - fluorocytosine müessir görünmektedir.

1971 - 223 *Microsporum Gypseum*'un Makrokonidial Çoğalması.

Leighton, J. T.; Stock, J. and Kelln, A. R. (Depart. of Biochemistry and Biophysics, Ünivers. of California) : Macroconidial Germination in *Microsporum Gypseum*. Journal of Bacteriology, 1970, 103 : 439.

● *Microsporum gypseum*'un gelişmesinde birçok kimyasal olaylar vuku bulmaktadır. Makrokonidia germinasyonu esnasında zamana göre değişen ve bir period dahilinde muhtelif seviyede spesifik enzimler bulunmaktadır. Sporların gelişmesi esnasında metabolik enzim miktarının 12 adet olduğu bulunmuştur. Bu enzimler protein ekstraksiyonu ile serbest hücrenin % mg. olarak her saate göre enzim aktivitesinin değiştiği görülmüştür.

E. Dalkılıç

1971 - 224 *Candida Albicans* Klamidosporlarının Kimyasal Yapısı.

Vilma, K.; Jansons and Walter, J. (Dept. of Biol., Princeton Ünivers. Princeton, New Jersey : Chemical Composition of Chlamydospores of *Candida Albicans*. Journal of Bacteriology, 1970, 104 : 922.

● *Candida albicans* klamidosporlarının kimyasal yapısının incelenmesi için elektron mikroskobu ile yapılan analitik çalışmalarda klamidosporun dış çeperi ince bir beta glukoz halkası ile birlikte az miktarda kitinle çevrili olduğu, onun içinde kalın bir tabaka şeklinde protein tabakasının yer aldığı görülmüştür.

Protein tabakasının iç kısmında merkeze doğru RNA (Ribo nükleik acid) ve lipid partiküllerinin mevcudiyeti tesbit edilmiştir.

E. Dalkılıç

PARAZİTLER

1971 - 225 Doğu Panama'da Kertenkelelerin Malarya Parazitleri.

Telford, S. Jr. (Dept. of Natural Sciences, Florida State Museum, Univ. of Florida, Gainesville 32601, USA): Malarial Parasites in Eastern Panama. J. Protozool, 1970, 17 : 566.

● Doğu Panama'nın kertenkelelerinden (*Gonatodes albogularis fuscus*) *Plasmodium gonatodi* sp. nov. tarif edilmiştir. Bu protozoonlar, uzun gametositler ve gelişimini bitirince 12-46 nükleus taşıyan polimorf şizontlarla karakterize edilirler. Etkenler hem proeritrositleri ve hem de eritrositleri enfekte ederler. Konakçı hücreleri büyümüş, bozulmuş ve nükleusları yer değiştirmiştir. Gelişimini tamamlamamış eşeyssel formları düzensiz biçimlerde olup ergin gametositlerden daha büyüktürler. Doğu Panama'da *Plasmodium diploglossi* Aragao ve Neiva, 1909 Mabuya mabouya'dan elde edilmiş ve *p. morulum* sp. nov. da bu konakçıdan tarif edilmiştir. Bu tür, ekseriya genç eritrositleri parazitlendirir ve mercek şeklinde, yuvarlak-oval gametositler ve çoğu zaman kürecikler halinde bulunan 14-40 nükleuslu şizontlarla karakterize edilir. Konakçı hücreleri hafifçe büyümüş, bozulmuş ve nükleusları ekseriya yer değiştirmiştir. Enfekte kandan salınan konakçılara yapılan inokülasyon, eritrosit seride olduğu kadar lökositlerde de çok sayıda şizontlar meydana getirmiştir. Gerek *p. gonatodi*'de ve gerekse *p. morulum*'da pigment, eğer mevcutsa, hemozoin bakımından polarize ışık deneyinde rastlanmayan bir kaç küçük ve koyu lekeden ibarettir.

K. Göksu

1971 - 226 Trichomoniasis'e Karşı Güvercinlerin Pasif Bağışıklığı.

Kocan, R. M. (Patuxent Wildlife Research Center, Laurel, Md. 20810, USA): Passive Immunization of Pigeons Against Trichomoniasis. J. Protozool., 1970, 17 : 551.

● Bağışık olmayan posta güvercinleri (*Columba livia*) *Trichomonas gallinae*'nin Jones Barn suşu ile enfekte edildiler ve sonradan *T. gallinae*'nin üç farklı suşundan birisini taşıyan akut veya kronik olarak enfekte edilmiş güvercinlerden alınan plasmanın nakli yapıldı. Transfüzyonlar, ya inokülasyondan bir gün sonra verilen 2 cc. lik tek dozla ya da inokülasyondan 0, 5, 10 gün sonra verilen 1 cc. lik üç dozla yapıldı. Sözü edilen üç suştan herhangi birini iktiva eden güvercinlerden alınan plazma, bağışık olmayan

kuşları pasif olarak bağışık kılmaya muktedirdir. Enfekte güvercinlerden elde edilen plasma ile bağışık kılınan bütün güvercinler deneme süresi sonunda öldürülmelerine kadar yaşadılar ve otopsilerinde hij bir organ lezyonu bulunmadı ama *Trichomonas*'lar orofarinksde mevcut idiler. Plasma nakli yapılmayan ve ya normal plasma nakledilen bütün kontrol güvercinleri, iç organ trichomoniasis'inden öldüler, Bağışıklık maddelerini taşıyan plasma, protozoonlarda bir miktar liziz meydana getirdi ve liziz görülmeyen organizmaların bazılarında ise hareket durmadı ve vakuolizasyon ortaya çıktı.

K. Göksu

1971 - 227 Toksoplazma Ve Toksokara Enfeksiyonları : Bu İkisinin İlişkisi Üzerinde Bir Klinik İnceleme.

Wiseman, R. A.; Fleck, D.G.; Woodruff, A. W. (Clinic Research Dept. Imperial Chemical Industries Ltd., Alderley Park, Cheshire): Toxoplasma and Toxocara Infections : A Clinical Investigation Into Their Relationship. Brit. Med. J., 1970, 4 : 152.

Yazarlar toxoplasma gondii ile toxocara canis enfeksiyonları arasında bir ilişki olup olmadığını tayin etmek üzere yaptıkları araştırmanın sonuçlarını açıklamaktadırlar. Antikorlar toxoplasma boya testi, İngilterede incelenen 67 hastanın 38 inde pozitif bulundu. Bunların 2 sinde de toxocara deri testi pozitif. Boya testinin negatif olduğu 29 vakanın 6 sında ise toxocara pozitif. Total 8 toxocara pozitif hastanın sadece 2 sinde toxoplasma antikorları bulunmaktaydı ki bu ensidans normal popülasyonda beklenenden daha fazla değildir. Öte yandan, Toxocara pozitif 60 Afrikalı hasta serumundan 20 sinde toxoplasma antikorlarının da bulunduğu saptandı. Yaş ve coğrafi lokalizasyon gruplarına uyan analiz göstermiştir ki bu ensidans toxocaral bir enfeksiyonu bulunmayan hastalar için beklenen oranın üzerinde değildir. Böylece bu çalışma toxoplasma ve toxocara enfeksiyonları arasında her hangi bir kozal ya da klinik önemde ilişki bulunmadığını ortaya koymaktadır.

K. Kılıçturgay

VİRÜSLER

1971 - 228 Herpesvirus Hominis Ensefaliti.

J. S. Meyer et. al. (Baylor Collage of Medicine, Houston 77025). Herpesvirus Hominis Encephalitis. Arch. Neurol. 23 : 438. 450 (Nov). 1970.

● Herpesvirus Hominis ile enfekte 6-8 hastaya 5 gün müddetle, günde kgr. başına 86 mgr (86 mg/kg) olmak üzere, idoxu-

ridine'in intravenöz enfüzyonu verildi. Bu 6 hastadan ikisi tedavi tamamlanmadan öldü. Fakat tedavinin tamamı tatbik edilmiş olan diğer dört hasta şifa buldu ve 18 ay ve daha fazla bir müddet nörolojik olarak salim kaldı. İdoxuridine tatbikatının komplikasyonları Stomatit, şiddetli kemik iliği inhibisyonu granülositopeni ve Trombositopeni) ve tam Alopesidir. Bütün bu toksik etki ile olma komplikasyonlar geçicidir. Sağ kalan 4 hastanın üçünde granülositopenik period esnasında sekonder enfeksiyonlar görüldü. Bu gibi hastalara trombosit transfüzyonu lüzumludur.

İ. Gürer

1971 - 229 Viral Menşeli Kanserlerin Etüdünde Gözün Billur Cisminin Değeri.

Ravina, A. La Valeur Du Cristallin Dans L'Etüde Des Cancers D'Origine Virale. La Presse Médicale, 1970, 78 : 2244.

● Virusların ve maling tümörlerin arasındaki münasebetlerin etüdü için billur cisim hücreleri önemli bir vasat teşkil eder. Sağlam ve saydam olmaları, basit bir doku üzerinde bulunmaları sebebiyle bu hücrelerden kolay istifade edilir. Bu hücreler daha ziyade saf bir hücre topluluğudur. Billur cismin sathında tek bir tabaka teşkil ederler. Onlar, nonsellüler bir kapsülü çevirirler. Birbirlerinin üzerine tek kat dizilmiş tabakalar meydana getirirler. Komşu organlar ile sıkı sıkıya temastadırlar ve yerlerinden kolaylıkla ayrılabilirler. Billur cisim epitel hücreleri asla spontan bir kanserin orjini değildir. Bununla beraber kimyasal karsinogen maddeler, orada bir kanser tümörünün husulünü kolaylaştırırlar. D. A. Albert ve çalışma arkadaşları gözün billur cisim hücrelerinden faydalananarak bir virusun orada aynı kanseri yapıp yapmadığını araştırdılar. Amerikanın Bethesda şehrinde l'Institut Américain de Pathologia Des Forces Armées de çalıştılar. Virus simien 40 ile üç genç ve sıhhatli hamsterden istifade ettiler. Virus simien 40 ve üç hamsterin birer billur cisim hücrelerinin beraber kültürünü yaptılar. Diğer birer billur cisim hücrelerinin ise şahit olarak virussuz kültürünü yaptılar. Virus ile enfekte olan hücreler; hücre kümeleri ve bir çok tabakalar meydana getirerek, vasatın Ph sıni aside döndürerek ve kendilerinin morfolojik yapısını değiştirerek çok çabuk yayılma gösterdi. Bunun aksine olarak kontrol yani şahit olarak alınan hücrelerde çok zayıf bir büyüme oldu ve hiçbir şekil değişikliği görülmedi. Daha sonra üç genç ve sıhhatli hamsterin derisi altına virus ile enfekte edilmiş hücreler şırınga edildi. Üç hafta sonra tümör sıvısı içinde normal billur cisim hücre fibrillerine benzemiyen strüktür görüldü. Bu tümör parçaları da diğer hamsterlere şırınga edildi. Albert, bu hayvanların altı neslinde arka arkaya transplantasyon yapılabildiğini söyledi. Bethesda'nın araştırmacıları, hiçbir potansiyel malingite göstermiyen hücre tipindeki billur cisim hücrelerin-

de virus simien 40 ile kimyasal karsinogen maddelerinin yaptığı gibi kanser meydana gelebileceğini gösterdiler.

S. Gürdal

1971 - 230 Mycoplasma Pneumonia Enfeksiyonlarının Serolojik Teşhisi İçin Glükoz Fermantasyonu Metabolik İnhibisyon Testinin Pratik ve Değeri.

Mollaret, P. Pratique et Valeur du Test d'Inhibition Metabolique de la Fermentation du Glucose Pour le Diagnostic Serologique des Infections a «Mycoplasma Pneumona» par Maria-José Le Pors These de Medecine, Paris, 1970 La Presse Médicale, 1970, 78 : 2339.

● Claud Bernard Hastanesinde Y. Pérol ve D. Cristol laboratuvarlarında yapılan önemli çalışma ve spesifik mikoplasma pnömonia enfeksiyonlarının serolojik olarak teşhis edilmeleri, gelişen taleplerin yerine getirilmesi sebebinden memmnuniyet vericidir. Bütün müellifler daha çok immunofloresans metoduna daha çok bel bağladılar. Enfekte tavuk embriyonundan istifade ettiler. Fakat bu metod seri ve pratik değildir. Kompleman birleşmesi, gerek çabukluğu, gerekse yeni enfeksiyonların teşhisinde antikorların erken zuhuru ile alâkalıdır. % de 25 yeni vakada menfi netice vermektedir. Mikoplazma Pnömonia ile olan bazı enfeksiyonlarda komplemanı devye eden antikorların zuhuru beraber bulunmamakta, jermi neşvünemasını inhibe eden antikorlar oluşmamaktadır. Komplemanı devye eden antijenin hazırlanması ancak laboratuvarında mümkün olmaktadır. Fakat yüksek seviyede titre veren kültür jermielerinin elde edilmesi icabeder ve zordur. Bu şartlar altında yazar, jermielerin çoğalmasının bir inhibisyon testi ile, serumla ilgili antikorların titrajını gerçekleştirdi. Bu inhibisyon, glukozun fermente olmaması ile ortaya çıkarılır. Şimdiye kadar, standardizasyon ve gerçekleştirme, teknik güçlükler nedeniyle pek az tatbik edilmiş olan bu metodun çok kolay olduğu, her zaman bu deneyin yapılabileceğini ortaya çıkardı. Serumun hemolize olduğu hallerde antikomplemanter serumlarda doğru netice vermez. Antikorların bu titrajları 243 hastaya ait 348 serumda denendi. Aşağı yukarı % de 33 ü bu tip antikora malikti. 20 vakada antikorların anlamlı olarak titrasyonlarının artması müşahade edildi ki onların birisi de soğuk aglutininleri olan bir menengoansafalit vakasıdır. Bununla beraber böyle müşahadeleri tam olarak düşünmek yanlıştır. Çünkü, teneffüs sistemi, yahut farinksten hareket edilerek jermi izolmanının yoklğundan dolayı böyle müşahadeleri noksan saymak gerekir.

S. Gürdal

1971 - 231 Poliovirusunun Aşılı Toplumlarda Dolaşımı.

Sven Gard (Karolinska Institut, Stokholm, İsveç): Circulation of Poliovirus in Vaccinated Populations. XII. Symposium on Poliomyelitis in Europe, 1969, XI : 201.

● Dünya Sağlık Teşkilatı, Çekoslovakya, İngiltere ve İsveç'te, (ki bu üç ülke farklı aşılama programları güderler, toplumda bağışıklık ve dolaşan poliovirus durumunun incelenmesini teklif etmişti. İsveç'te sadece Karolinska Enstitüsünce hazırlanan, yüksek antijenik değeri olan inaktiv virus aşısı kitle aşılamasında kullanılmıştır. Klinik ve çocuk hastanelerinde her yıl 5-10.000 numune muayene edilmekte idi. Ancak virusun sirkülasyonu (dolaşım) ortamda bu çalışma ile iyi bir şekilde saptanamayacağı göz önüne alınarak sistemli bir araştırma plânlandı. Önce Stokholm'dan başlamak üzere, bütün İsveç halkının yarısını kapsayacak sürekli kontrol programı hazırlandı. Toplumda dolaşan enfeksiyonun çocuk ve bebekler arasında dolaştığı ve önceleri kreş ve ana okullarında yayıldığı önceki deneylerden bilindiğinden, buradan nümunelerin alınması sağlandığı gibi şehir lağımalarının da muayenesi gereğine de inanıldığından oralardan da örnekler alınmağa devam edildi. Her hafta örnek alma işi üç yıldır sürdürülmektedir. Bu çalışmalar sonucu iki yıldır ne insanlarda ve ne de lağım sularından hiç virus soyutlanamıştır. Bu bulgular, enfeksiyona direncin kandaki yüksek seviyedeki karşintenler ile sağlandığı ve attenüe virus aşıları ile başarılı sonuçların bu nedenle olduğunu, bu nedenledir ki antijenik kudreti yüksek aşılar ile de aynı sonucun alınacağı hakkındaki eski kanaatimizi desteklediğini göstermektedir. Maalesef ticari inaktive aşılarda çoğunluğu bu gerekli yüksek antijenik kudretten yoksundur. Attenüe aşı kullanılan toplumlarda durum farklıdır: Çekoslovakya'da, Dr. Zasek'e göre genellikle aşılamadan bir ay sonra virus çıkartımı olmamakta ve iki aşılama periyodu arasında toplumda virus bulunmamaktadır. Yani virus bulaşıcı aşıllarda uzun süre kalmaktadır. ABD de ise iki aylık iken aşı yapıp sonra tekrarlanmaması nedeni ile insanlar virus rezervuarı olarak kalmakta ve toplumdan da virus kaybolmamakta, felçler önlenmekte ise de virus eradike edilememektedir.

S. Payzın

1971 - 232 Viral Hepatitiste Fekal Antijen.

Ferris, A.A.; Kaldor, J. Gust, I. D.; Cross, G. (Epidemiological Research Unit, Fairfield Hosp., Fairfield, Victoria 3078, Australia): Fecal Antigen in Viral Hepatitis. Lancet, 1970, 2 : 243.

● 220 viral hepatitisli hastanın 90'ının fekal ekstraktında bir antijenin bulunduğu gösterildi. Deteksiyonda, fekal ekstrakt karşısında immün tavşan ve insan serumlarıyla presipitasyon tekniği kullanıldı. Antijen, çeşitli başka hastalıklara musab 158 hastanın ise sade 5'inde mevcuttu. Fekal antijen viral hepatitisin erken erken safhasında tesbit edilmekte ve idrarın koyulaşmasından sonraki 3 hafta içinde kaybolmaktadır. Elektron mikroskopta antijen partiküllerinin, çoğunluğu 18-25 milimikron ve az bir kısmı da 30-40 milimikron büyüklüğünde sferik yapılardan oluştuğu tesbit edildi. Bu antijen Au antiserumuyla reaksiyon verme-

yip Avusturalya antijeninden farklıdır ve viral hepatitisle ilişkili özel bir nitelik taşır gibi görünmektedir.

K. Kılıçturgay

1971 - 234 Kısa Enkübasyonlu Üç Hepatitis Salgını Sırasında Ortaya Çıkarılan Yeni Bir Serum Antijeni.

Del Prete, S.; Doglia, M.; Ajdukiewicz, A.; Fox, R. A.; Constantino, D.; Graziina, A.; Dudley, F. J.; Sherlock, S. (Istituto di Clinica Medica 2, Università di Milano): Detection of a New Serum-Antigen in Three Epidemic of Short-Incubation Hepatitis. Lancet, 1970, 2 : 579.

● İtalya ve İngilterede izlenen kısa enkübasyonlu üç hepatitis salgını sırasında yeni bir antijenin mevcudiyeti saptandı. Bu salgınlarda hastalardan alınan serumların hepsi Avustralya Antijeni yönünden negatif sonuç verdi. Mükerrer transfüzyona tabi tutulmuş bir hastadan izole edilen yeni bir antikoru kullanarak agar-jel difüzyon tekniği ile yapılan çalışmada hastaların % 65'inin, bu antikora reaksiyon veren bir antijen kapsadıkları gösterildi. Avusturalya antijeninden tamamen farklı olan bu yeni antijene epidemik hepatitle asosye antijen (E.H.A.A.) dendi. Antijen, eğer serum hastalığın ilk 2 haftası içinde alınır, % 90 oranında pozitif bulunmakta ve nekahatte kaybolmaktadır. E. H.A.A. 2000 kontrol sağlam ve çeşitli viral hastalıklı 50 kişide bulunmamıştır. E.H.A.A. oldukça labildir ve -20°C de bekletmekle potensi azalır.

K. Kılıçturgay

1971 - 234 Bir Hepatit Virusu Olarak Avusturalya Antijeni. Konakçı Reaksiyonundaki Çeşitlilik.

Blumberg, B. S.; Sutnick, A. I.; London, W. T. (Inst. Cancer Res. Fox Chase, Philadelphia, U.S.A.): Australia Antigen as a Hepatitis Virus. Variation in Host Response. Amer. J. Med., 1970, 48 : 1.

● Avusturalya antijeni (Au (1)), virus görünümünde, takriben 200 Angström büyüklüğünde bir partiküldür; hepatitis virusunun kendisi veya onunla ilgili olabilir. Au (1), floresan antikor teknikleri ile, hepatitli hastaların karaciğer hücre nükleüsleri içinde meydana çıkarılmıştır, bazen akut hepatitte bulunmuştur, fakat lösemi, Down sendromu ve lepramatöz lepra gibi kronik hastalıkları olanlarda görülmemiştir. Kronik iktersiz hepatitlerde bulunmuştur. Bazı şahıslar semptomsuz portör olabilirler. Bazı toplumlarda (Au (1) ile kronik enfeksiyona duyarlılığın, basit bir otosomal resesiv olarak tevarüs edilebileceği zannedilmektedir. «Au testi» viral hepatitli hastaların ve hepatit portörlerinin idantifikasyonunda kullanılabilir.

E. Özlüarda

1971-235 Aile İçinde Avustralya Antijeni.

Hadziyannis, S. J.; Merikas, G. E. (Fourth Med. Unit, Svangelismos Hosp., Athens 140, Greece): Australia Antigen in a Family. Lancet, 1970, 1 : 1057.

● 5 kişilik bir aile içinde, 4 yıl zarfında 3 viral hepatit vakasının tetkiki, hastalığın, Avustralya antijeni portörlerinden, temas suretiyle yayılabileceğini göstermiştir. Ailenin hiçbir üyesine enjeksiyon veya transfüzyon yapılmamıştı ve birçok hastalık vakalarının bulunduğu bir köyde tatilini geçiren ailenin en genç kızından başka hiç biri enfeksiyöz hepatite maruz kalmamıştı. Ailenin bu en küçük kızı asemptomatik olup, üç kontrolda da Avustralya antijeni bakımından kuvvetle pozitif bulundu. Kendisinin akut viral hepatiti geçirdikten sonra virus portörü haline geldiği ve daha sonra temas suretiyle virusu kız kardeşine ve annesine geçirdiği düşünülmektedir.

E. Özlüarda

1971-236 Avustralya Antijeninin İmmüno Floresansla Lokalizasyonu.

Coyne (Zavatone), C. E.; Millman, I.; Cerda, J.; Gerstley, B.J.S.; London, T.; Sutnick, A.; Blumberg, B.S. (Inst. Cancer Res., Fox Chase, Philadelphia, USA): The Localization of Australia Antigen by Immunofluorescence. J. Exp. Med, 1970, 131 : 307.

● Hepatitle assosiye partiküler bir madde olan Avustralya antijeninin lokalizasyonu, floresan antikor tekniği yardımı ile tetkik edilmiştir. Preparasyonlar, enfeksiyöz hepatit, serum hepatit ve diğer çeşitli hastalardan alınan 61 karaciğer biyopsi numunesinden yapılmıştır. Floressein ile konjuge edilmiş tavşan anti-Au (1) serumu ile test yapıldığı zaman serumlarında Au (1) bulunan 26 hastanın hepsinin karaciğer hücrelerinde spesifik floresans görülmüştür. Floresans 3 şekilde görünmüştür: Nükleüs içinde ayrı partiküller olarak, bütün nükleüsün yaygın floresansı şeklinde ve nükleüs kenarının floresansı halinde. Ara sıra sitoplazma içinde de floresan partiküller bulunmaktaydı. Çeşitli insan dokuları, kan pıhtısı preparatları, periferik lenfosit kültürleri ve safra kesesi, duodenum drenajından elde edilen hücreler gibi diğer numuneler de floresan antikor tekniği ile tetkik edildiler. Bu numunelerden, serumlarında Au (1) ihtiva eden 2 hepatitli hastanın kemik iliğindeki birkaç hücrenin sitoplazmasında ve serumunda Au (1) bulunan lösemili ve kronik hepatitli 1 hastanın karaciğer, dalak, mezenter ve testisinde floresans bulundu. Karaciğer hücrelerinde floresan partiküllerin mevcudiyeti, kesin olarak, serumda Au (1) in bulunuşu ve viral hepatit teşhisi ile ilgili idi. Bu çalışmanın, Avustralya antijeninin, hepatite sebep olabilen bir virusun antijenik bir determinantı olduğu hipotezine bir dayanak daha teşkil etmekte olduğuna inanılmaktadır.

E. Özlüarda

1971 - 237

Ağız Yolu ile Verilen Kuduz Virusunun Enfektivitesi ve Patogenezi.

Correa-Giron, E. P.; Allen, R.; Sulkin, S.E. (Univ. Texas South Western Med. Sch., Dallas, Texas USA): The Infectivity and Pathogenesis of Rabiesvirus Administered Orally. Amer. J. Epidemiol., 1970, 91 : 203.

● Çeşitli kuduz virusu suşlarının oral enfektivitesi mukayese ve enfekte beyin dokusunun deneysel olarak yedirildiği farelerde kuduz patogenezi tetkik edilmiştir. Dört sokak suşu ve 1 fix virus (CVS) suşu, farelerdeki oral enfektivite bakımından kontrol edilmiştir. CVS ve sokak suşlarının 3'ü fareleri enfekte etmiş, sokak viruslarından 4'ü etmemiştir. Vampir yarasanın virusla enfekte beyni ile yapılan müteakip çalışmalar, enfeksiyonun buccal, lingual mukoza, akciğer veya barsak yolu ile olabileceği kanısını vermiştir. Virusun yedirilmesinden 10 dakika - 7 gün sonra kesilen farelerin enfekte dokularında virusun dağılışı tetkik edilmiş ve beyin, dil, akciğer, mide, yanak, dudak, tükürük bezleri, özofagus, trakea, kalp, mezenter ve böbrek içinde bulunmuştur. Floresan antikor testleri, bu dokular içindeki, bilhassa yoğun şekilde sınırlı bölgelerin hücre sitoplazmaları içinde kuduz virusu antijeninin mevcut olduğunu göstermiştir. Oral enfeksiyonun isbatlanmış olduğu ve klasik ısırılma olmadığı için sebebin meydana çıkarılmadığı insan ölümlerinin bulunabileceği sonucuna varılmıştır.

E. Özlüarda

EPİDEMİYOLOJİ

1971 - 238

Saprofit Mikobakterilerin Epidemiyolojik Değeri.

Szabo, İ. (Macar Tüberküloz Araştırma Est. Budapeşte): Les Mycobacteries Saprophytes. Importance Epidemiologique. Rev. Immunologie, Paris, 1963, 27 : 97.

● Araştırmacı tüberküloz mikobakterileri ile çeşitli saprofitler arasındaki münasebetleri, serolojik olarak, inceledikten sonra kendi kendine şu sualleri sormaktadır : Acaba bu saprofit mikobakterilerin organizmada bulunması ile erken veya geç bir bağışıklık teessüs edebilir mi? Bu saprofitler birer obligatuar veya fakültatif saprofitlermidirler? Organizmada bir simbioz mu yoksa bir komensalizm neticesi olarak mı bulunmaktadırlar? Müellif Middlebrook-Dubos hemaglutinasyon tekniğini kullanarak çeşitli saprofitlerle hazırlanmış bulunan tüberkülinlerin kendi antijenleri ile olduğu gibi myc. tüberkülozis ile de reaksiyon verdiğini görmüştür. Bu suşlar kendi antiserumları ile pozitif reaksiyon verdikleri gibi M. tüberkülozis ile de müsbet reaksiyon vermektedir. Saprofitlerle hakiki tüberküloz mikobakterileri arasındaki yakın

lık, serolojik olarak tespit olunabildiği gibi, allerji reaksiyonları ile de ispat olunabilmektedir. Zira, 1949 yılında Amerikada Johnson ve arkadaşları *M. avium*, *M. tuberculosis* var. *hominis* ve *M. phlei* ile zerk edilen sığırlar üzerinde aynı suşların tüberkülinleri ile denemeler yaparak bütün reaksiyonları müsbet bulmuşlardır. En zayıf reaksiyonu *M. phlei* ile elde etmişlerdir. Bu denemeler Almanyada 1955 Seelmann ve Rachow tarafından bir defa koyunlar, sonra da sığırlar üzerinde teyit olunmuştur. Yine Almanyada Freerksen ve arkadaşları 1961 de yapmış oldukları pek çok araştırmalar sonucunda çeşitli tüberkülinlerin çapraz reaksiyon verdiklerini de müşahade etmişlerdir. Bu müşahadelere göre saprofitler kendi aralarında yakınlıklar gösterdikleri gibi, patojen suşlarla da yakınlıkları bulunmaktadır. Bu yakınlık arada müşterek antijenlerin bulunmasından ileri gelmektedir. İspatı gereken iş ise organizmada saprofitlerin bulunması burada bir çeşit bağışıklığa delil sayılabilir mi? Patojenite ve immünite araştırmaları: Araştırmacı kendi izole etmiş olduğu 3 saprofitle birlikte *M. phlei* ve H37 Rv suşlarda 2'şer gruba ayrılmış farelere intranazal olarak 1'er mg. basil inoküle etmiş ve 1 nci grubu normal gıda ile, 2 nci grubu da albuminsiz gıdalarla besledikten sonra bu ikinci grupta herhangi bir antikor teşekkül etmemektedir. Bu gibi hayvanlarda INH rezistan ve apatojen mikobakteriler dahi jeneralizasyonlar husule getirmektedir.

A. Gürsel

1971 - 239 Serum Hepetitin Bulaşması.

Barker, L. F.; Shulman-N.R.; Murray, R.; Hirschman, R.J. Ratner, F.; Diefenbach, W. C. L.; Geller, H. M. (Div. Bioll. Stand.; Nat. Ins., Arthritis Metab. Dis., Bethesda, Md. USA): Transmission of Serum Hepatitis. J. Amer. Med. Ass., 1970, 211 : 1509.

● Serum hepatiti çalışmaları, serum hepatitinin bulaşmasının, halen hepatitle assosiyе antijen (HAA) denilen, serum hepatiti antijenini ihtiva eden, takriben 20 milimikron çapında virusa benzer parçacıkların geçmesi ile ilgili olduğunu göstermiştir. Hepsi HAA yı havi virusa benzer partiküller ihtiva eden, bir insan plazmaları karışımı; plazma karışımı almış olan bir hepatit vakasından akut safhada elde edilmiş serum; bir insan trombini preparasyonu; ve bilinen bir hepatit portörünün serumu 61 şahsa inoküle edilmiş ve bunların 38 inde serum hepatiti meydana gelmiştir. Plazma karışımının sulandırımının inokülasyonu, serum hepatitinin, mevcut tekniklerle meydana çıkarılamıyacak miktarlarda HAA ihtiva eden materyelle geçirilebileceğini göstermiştir.

E. Özlüarda

ANTİBİYOTİKLER

1971 - 240 İnsanda Tetrasiklinlerin Absorbsiyonu ile Demir Arasındaki İnterferans. « « «

Neuvonen, P. J.; Gothoni of Hackman, R.; Björsten, K. (Instructor in Dept. of Pharmacology, Univers of Helsinki, Helsinki 17, Finland): Interference of Iron With the Absorbtion of Tetracyclines in Man. Brit. Med. J., 1970, 4 : 532.

● Tetrasiklinin oksitetrasiklin, metasiklin ve doksisisiklin deriveleri ile birlikte, demir sulfatın (ferri ve ferro tuzları) verilmesi, bu antibiyotiklerin barsaktan absorbe olmasını büyük ölçüde engellemektedir. Bu nedenle, tetrasiklin tedavisi sırasında, küçük dozlarda bile demirin antibiyotikle birlikte verilmesinden kaçınılmalıdır.

K. Kılıçturgay

ENFEKSYON HASTALIKLARI

1971 - 241 Rوماتik Ateş (Akut Romatizma) in Tanı Kriterleri.

Davis, E. (Med. Outpatient Dept. C. and Rheumatic Fever Clinic, Hadassah Ünivers., Jerusalem, Israel): Criteria of Rheumatic Fever. Lancet, 1970, 1 : 1043.

● Yazar, bütün rوماتik ateş vakalarında tanı için belirgin kriterlerin ortaya konması gerektiğine işaret etmektedir. Karditisli hastalar, karditis taşımayanlardan ayrı olarak mütalaâ edilmelidir. Karditis bulunmassa rوماتik ateş önemli bir hastalık değildir. Jones kriterlerini (Majorlar: karditis, poliartritis, korea, sübkütan nodüller, eritema marginatum ve minorlar: ateş, sedimentasyon hızlanması, streptokok enfeksiyonunun mevcudiyeti, EKG de PR uzaması, evvelce rوماتik kalp hastalığının ya da romatizmanın geçirilmiş bulunması), karditis bulunmayan rوماتik ateşe bir başka isim, örneğin gezici poliartritis ya da akut streptokoksik artritis denmelidir. İki en önemli tanı kriteri karditis ve koreadır. Bunlardan birinin bulunması halinde akut gezici poliartritis önemli bir işaret olur. Nodül ve eritema hem non-spesifik hemde nadirdir ve rوماتik ateşin tanısında az değer taşırlar. Tanıda bunlara, Jones'un kriteriyasında yapıldığı gibi korea ve karditisle aynı tanısal önem verilmemelidir. Minor işaretler zayıf tanı değeri kapsarlar. Yüselmiş ASO titresi non-spesifik olmakla beraber tanıya yardım edebilir.

K. Kılıçturgay

1971 - 242 Anneden Alınmış Hepatitise Musab Bir Çocukta Avustralya Antijeni ile Asosye Siroz.

Wright, R.; Perkins, J. R.; Bower, B.D.; Jerrome, D. W. (Nuffield Dept. of Clinical Medicine, Radcliffe Infirmary, Oxford) : Cirrhosis Associated With the Australia Antigen in an Infant who Acquired Hepatitis from her Mother. Brit., Med., J., 1970, 4 : 719.

● Yazarlar, 19 haftalık bir İngiliz kız çocuğunda oluşan akut hepatitisin gelişmesini ve Au antijeni ile ilişkisini incelediler. Hastalık kısa zamanda persistan hepatosplenomegali ve anormal karaciğer fonksiyon testleri ile kronik safhaya geçti. 1 yıl sonraki karaciğer biyopsisi çok çekirdekli dev hücreleri kapsayan aktif siroz tablosu gösterdi. Akut atak ve sirozun gelişmesi sırasında, çocuktan mükerrer defa alınan serumlarda immunodifüzyon tekniği ve elektron mikroskopi ile Avustralya (Au) antijeni mevcudiyeti saptandı. Çocuk hepatitisi açık biçimde anneden kazanmıştı. Çünkü anne, gebeliğin sonunda, doğumdan sonra da devam eden bir sarılığa yakalanmış ve daha sonra da kronik bir Au portörü olmuştu. Çocuğun son iki serum nümunesinde, yüzey çıkıntılılarıyla paramiksovirusları andıran virus benzeri partiküller saptanmıştır.

K. Kılıçturgay

1971 - 243 Boğmacanın Tanısı : Bordetella Pertussisin İzolasyonu ile Serolojik Testlerin Karşılaştırılması.

Geniş bir çalışma grubu (A. C. Ross : iVrus Lab. Ruchill Hosp. Glasgow, N. W.): Diagnosis of Whooping Cough : Comparison of Serological Tests with Isolation of Bordetella Pertussis, Brit. Med. J., 1970, 4 : 637.

● Boğmaca şüpheli 223 çocukta çift serum nümunesi kullanarak yapılan Bordetella pertussis antikor araştırması, kompleman birleşmesi ve aglütinasyon teknikleri arasında iyi bir ilişki bulunduğunu gösterdi. Serolojik reaksiyon pozitifliği çocuğun yaşı ile ilgili görüldü. Bakterinin izolasyonu ile yaş arasındaki ilişki ise daha değişik oldu : 6 aylığın altındaki 73 çocukta B. pertussis nazofarenjeal sekresyondan % 42 oranında izole edildi ve serolojik bulgular % 19 unda pozitif idi. Öte yandan, 1 yaş üzerindeki 11 hastada serolojik testlerin % 65 pozitif olmasına karşılık, kültür pozitifliği % 19 da kaldı. B. pertussis 210 hastanın 50 undan izole edildi. Buna karşılık, bakteri izole edilmeyen 43 hastada antikor titreleri yükselmiş olarak bulundu. Böylece 210 hastanın 102 sinde (% 49), B. pertussis enfeksiyonunun mevcudiyeti ortaya kondu. Gerek aşı ve gerekse aşısız çocuklarda en fazla izole edilen serotip 1 ve 3 idi. Enfeksiyondan evvel aşı ile sağlanan immünizasyon B. pertussisin izolasyon şansını azaltıyor gibi görünmektedir.

K. Kılıçturgay

1971 - 244 Kuzey - Doğu Scotland'da Q Humması.

McKenzie, R. M.; Robinson, H.G. (Diagnostic Virus Lab., University. Dept. of Bacteriology, Foresthill-Aberdeen): Q Fever in North-East Scotland. Lancet, 1970, 2 : 1025.

● Kuzey-Doğu Scotland'daki sığır ve keçilerden elde edilen serumlar coxiella burnetii'ye karşı teste tabi tutuldu. 4880 sığırdan yaklaşık olarak % 1'inin mikroorganizmaya karşı antikor kapsadığı saptandı. Bu enfekte sığırlar incelenen bölgeye yayılmıştı. incelenen iki keçi sürüsünden birinde bütün keçilerin negatif sonuç vermelerine karşılık, diğerinde keçilerin % 30'unun antikor kapsadıkları gösterildi. Yüksek c. burnetii prevalanslı sürünün o çiftlikte zuhur eden insan Q humması salgını ile ilişkili olduğu ortaya çıktı. Yazarlar bu koşullarda kronik Q hummasına yakalanma tehlikesinin önemine dikkati çekmektedirler.

K. Kılıçturgay

1971 - 245 Romatoid Artritisi'nin Patogenezinde Mikoplasma Fermentansın Muhtemel Rolü.

Williams, M.H.; Brostoff, J.; Roitt, L. M. (Dept. of Rheumatology Research and Immunology, Middlesex Hosp. Med. School, London W. 1): Possible Role of Mycoplasma Fermentans in Pathogenesis of Rheumatoid Arthritis. Lancet, 1970, 2 : 277.

● Mikoplasma fermentans membranlarının, 43 romatoid artritisi hastanın 29 unda (% 67) lökosit migrasyonunu inhibe ettiği gösterildi. Osteoartritik hastalar, ya da sağlam kontrollardan alınan lökositlerle bu inhibisyon müşahade edilmedi. M. fermentans, romatoid artritisi hastaların musab oynaklarında çoğunlukla bulunur ve iltihabi süreçteki kronik gidişin, bu organizmaya karşı bir hipersensitivite reaksiyonundan ileri düşünülebilir. Oynak sıvısında bulunan immun globulinler mikoplasma membranlarına sıkıca yapışmıştır ve bu romatoid faktörün husulü için bir stimulus olabilir. Eğer romatoid artritisi gerçekten bir enfeksiyöz süreçten ileri geliyorsa yeni kimyasal etkenlerin tedavi alanına girmesi olanağı doğacaktır.

K. Kılıçturgay

1971 - 246 Stafilokok Etiyolojili Kızıl Sendromları.

Bertrand, J. L.; Rackle, B.; Woehrle, R.; Dikov, I.; Bertoye, A. (Clinique des Maladies Infectieuses. Hopital de la Croix-Rousse 93, Grand Rue de la Croix-Rousse F-69-Lyon-04): Syndromes Scarlatins d'Étiologie Staphylococcique. Presse Med., 1970, 78 : 2284.

● Yazarlar serviste tanı konan 135 kızıl vakasından 8'inin (% 5.9) stafilokok orijinli olduğunu bildirmektedirler. Bu vakalarda nüksler sık görülür, mutad penisilin tedavisinden yararlan-

mazlar, beta-hemolitik streptokok izole edilmez, jermin giriş yeri genellikle frekans dışıdır(deri, cerahatli yaralar, kulak, burun..). Lezyondan patojen stafilokok aureus üretilir. Vakalar klinik bakımından, ya stafilikoklara karşı aşırı duyarlılık, ya da stafilokoklarda beta hemolitik streptokok toksinine benzer bir toksinin mevcudiyeti düşünülmektedir.

K. Kılıçturgay

TEDAVİ

1971 - 247 1958 - 1969 Yılları Arasında Lonjitudinal Tüberkülinik Anketlerle Profilaktik Antitüberküloz Tedbirlerin Değeri.

Calciu, Beatrice C.; Georgescu, I.; Rogoz, I.; Zaharie, D.; Brendörfer, S. (Braşov Çocuk Tüberkülozu Sanatariumu): Efiçienta Măsurilor Profilactice Antituberculoase Appreciate Prin Anketa Tuberculinica Longitudinala 1958 - 1969. X. Romen Milli Tüberküloz Kongresi Tebliğlerinden.

● Araştırmacılar 1958 - 1969 yılları arasında Braşov şehrinin gittikçe artan 7-18 arası yaş grupları hakkında, periodik ve sistematik re-testlere dayanan bir immüno-şimio-profilaksi taraması yapmışlardır. Bu müddet zarfında buradaki öğrenci sayısı 12.316 dan 21.622 ye yükselmiştir. Yapılmış bulunan 17 kampanyada (11'i yıllık, 6'sı sömestriyal) 228.541 adet intradermik tüberkülin reaksiyonu yapılarak 28.403 BCG aşısı ile revaksiyonasyonu ve 7000 den fazla radyolojik kontrol yapılmıştır. 1965 yılında ve çalışmalar sırasında Sağlık Bakanlığınca yapılan metodolojik modifikasyonlarda iki ayrı etap göze çarpmaktadır: a) 1958-1964 devresinde 1 ünite ATK intradermoreaksiyon ve BCG aşısı emülsiyonu ile yapılan perkütan aşılama ve b) 1966-1969 devresi ki bu devrede intradermo reaksiyon 1 ünite PPD-İC. 65 ile yapılmış ve aşılamlarda 0.05 mg. liofilize BCG tatbik edilmiştir. Her iki devrede elde edilen sonuçlara göre post vaksinal allerji ile enfeksiyon allerjisi kolaylıkla birbirinden ayrılmaktadır. Çünkü: 1) Aşılılardaki allergeo-dinamik kurblar daha düşük olup (ancak % 20 si 10 mm yi geçmekte ve bunların da % 19.3 ü Palmer III-IV tipinde) devam müddetleri de sınırlıdır. Post vaksinal allerjilerde oran 10 yıl zarfında % 76.1 den % 1.5 e düşmektedir. 2) Enfeksiyon allerjisi ise (696 primer tüberkülozlu çocuk üzerindeki verifikasyonlara göre) esasında daha geniş olup reaksiyonların % 88 i 15 mm. den büyük olup tip I ve II enfiltrasyonları göstermektedir. Bunlar devamlı olup 10 yıl sonra dahi 15 mm. civarında kalmaktadır. Bu kriterlere göre yapılan longitudinal biyolojik anketlerle, enfeksiyon teşekkülü ile bunun yıllık konversiyonu hakkındaki gelişmeler tespit olunmuştur. Böylece 1958-1969 yılları için ortalama konversiyon oranı % 1.9 dur. Başlangıç hiperallerjileri ile yıllık husule gelen konversiyonlar toplanarak enfeksiyon prevalansı tespit

olunmuştur. Bu prevalans 8-18 yaşlar arasındakilerde yavaş yavaş % 9.4 den % 30 a (14 yaşındakilerde % 21) yükselmektedir. Biyolojik depistajın icab ettirmiş olduğu radyolojik kontrollerla 1959-1969 arası bulunan 114 tüberkülozlu hastanın 1/3 nü meydana çıkarmıştır. Bu 114 hastada yapılan tetkiklere göre aşılannmış kim-selerdeki hastalanma oranı aşısızlara nispetle hiç olmazsa 2, 1/2 defa daha azdır. Bu oran revaksine olanlarda 4 defa daha azdır.

A. Gürsel

1971 - 248 Zmanla Eskiyecek Kötüleşen Akciğer Tüberkülozunun Tedavisi. Rifampicin ve Ethambutol Tedavi Rejimlerinde Capreomycin'in Yeri.

Ouri, M.; Tuchais, E.; Norval, C.; Carbonelle, B.; Leroux, M. F.; Corré, C.; Parvery, F. Traitement de Tuberculose Pulmonaires Invétérées. Place de la Caprêomycine dans les Regimes Thérapeutiques Avec Rifampicine et Ethambutol. Rev. Tub. et Pneumol., 1970, 34 : 519.

● Eskimiş akciğer tüberkülozunun 3 lü bir kombinasyonla tedavisi bu gün için kabul edilen en iyi bir rejimdir. Rezistans te-essüsünün epidemiyolojik konjonktürü ise rifampicin ve etham-butolün kullanılmasını adeta mecbur kılmaktadır. Üçüncü ilaç olarak ise muhakkak bir minörün kullanılması tavsiye olunmak-tadır. Bunlar arasında da tesir ve tolerans bakımından en başta capreomycine gelmektedir. Capreomycin ise her ay veya iki ayda bir kanda üre miktarı tayinlerini mecburi kılmaktadır. Araştı-rıcılar aşağıdaki şemayı kullanmışlardır : Her gün sabah saat 10.30 da hemşire nezaretinde ve bir tek defada olmak üzere 600 mg. ri-fampicin, Sabah kahvaltılarında ve 2 ay müddetle 25 mg/kg/gün ethambutol, ondan sonra da 15 mg/kg/gün dozla devam, capre-omycine 3 ay müddetle günde 1 gr., ondan sonra da iki günde 1 gr. adele içine zerk etmek suretiyle. Bu şema ile tedaviye bir yıl devam olunmuştur. Böylece tedavi olunan eskimiş, basiller, bila-teral kaviteli ve muvaffakiyetsiz olarak uzun müddet çeşitli teda-viler görmüş 36 hastada evvelâ optik negativasyonlar, sonra da 120 gün zarfında kültürel negativasyonlar husule gelmiştir. Bir tek hastada negativasyon elde edilememiştir. Bu da silikozlu bir hasta olup daha evvel uzun müddet rifampicin SV almış bir has-tadır. Capreomycine bilhassa rifampicin ve ethambutolün kesil-mesi icab eden vakalar için (rezistans teşekkülü bakımından) tav-siye olunmaktadır. Bu çalışmaya göre eskimiş akciğer cüberkü-lozunda üniform bir tedavi rejiminin kullanılmasının doğru ol-madığı ve sonuçların her hasta için adapte edilebilen şemaya gö-re değişebilmekte olduğu manası çıkmaktadır.

A. Gürsel

1971 - 249 Evlerinde İzoniya- zid + PAS Veya Yalnız İzoniya- zidle Tedavi Edilen- lerde 5 Yıl Müddetle Sıkı Temas Halinde Yaşayanlar Arasında Tüberküloz Endidansı.

Devadata, S.; Dawson, J.J.; Fox Wallace; Janardhaman, B.; Radhakrishna, S.; Ramakrishnan, C.V.; Velu, S. (Madras Tüberküloz Kemoterapi Merkezi): Attack Rate of Tuberculosis in a 5 Year Period Among Close Family Contacts of Tuberculous Patients Under Domiciliary Treatment With Isoniazid Plus PAS or Isoniazid Alone. Bull. Org. Mond. Santé, 1970, 42 : 337.

● Araştırmacıların Madras Tüberküloz Kemoterapi Merkezi- zindeki çalışmalarına göre evlerinde izoniya- zid + PAS veya yalnız izoniya- zidle tedavi edilenlerin kontaktlarındaki tüberküloz en- dansı çeşitli tedavi şemalarına göre (PH şeması; INH+PAS her gün, HI÷1 şeması tek doz halinde modere bir INH dozu, HI—2 şeması aynı doz günde iki defada verilmekte veya H şeması; za- yıf bir INH dozunun günde iki defada verilmesi) büyük farklar göstermektedir. PH ve bir dereceye kadar da HI-1 şemaları has- taları non enfeksiyöz hale getirme bakımından en iyi sonuçları vermişlerdir. Beş yıllık bir gözlemi kapsayan bu araştırmaya, ba- silifer hastalarla sıkı temasta ve bunların aile fertlerinden olan 1109 kişi dahil edilmiştir. Bunlar üzerinde sık sık radyolojik mu- ayeneler tekrarlanmış olduğu gibi tüberkülin testleri de tekrar- lanmıştır. Lüzum görüldüğü zaman ve kişilerde bakteriyolojik muayeneler yapılmıştır. Müşahade altında bulunan bu kimseler- den hiç bir tanesine BCG aşısı yapılmamış olduğu gibi kemo-pro- filaksi de tatbik edilmemiştir. Bunların tamamı yerli halk olup Madrasın en kalabalık mahallesinde yaşamakta imiş. Mukayeseler (208 adet PH, 212 adet HI-1, 210 adet HI-2 ve 225 adet H) aile re- isinin hasta ve Madras Tüberküloz Kemoterapi Merkezinde ka- yıtlı bulunduğu kontaktlar arasında yapılmıştır. Kontraktlardan 234 adedi çeşitli sebeplerden dolayı anketten çıkarılmıştır. Teda- vi çalışmalarının başlangıcında her dört kontakt grubunda cinsi yet, yaş, ailedeki fert sayısı, radyolojik bulgular ve tüberküline hassasiyet durumları hemen hemen aynı idi. Bu 5 yıllık müşaha- de müddeti zarfındada bütün kontaktlara eşit oranda radyolojik ve tüberkülinik test denemeleri yapılmıştır. Radyolojik kontrol % 95 - % 100 arasında oynamıştır. Bütün radyolojik, bakteriyolo- jik ve klinik bulguların (tüberkülin test sonuçları dahil) tamamı bağımsız bulunan ayrı bir hekim tarafından kontrol edilmiştir. Beş yıl süren bu tetkik sırasında baştan tüberkülin menfi olan 32 kontakt tüberküloza yakalanmıştır. Gruplara göre hastalığa ya- kаланanların % 19 u PH grubunda olan 73, % 17 si HI-1 grubun- da olan 53, % 8 i HI-2 grubunda olan 53 ve % 9 da H grubunda olan 42 adet başlangıçta tüberkülin negatif olan kontaktlar ara- sından çıkmıştır. Umumi tüberkülin negatif kontakt yekünuna göre bu oranlar 150 adet PH grubu kontaktı arasında % 7; 153 adet HI-1 grubu kontaktı arasında % 7; 151 adet HI-2 grubu kon- taktı arasında % 8 ve 164 adet H grubu kontaktı arasında da

% 6 olarak görülmektedir. Tüberküloza yakalanan bu 32 adet tüberkülin negatif kişiden 17 si birinci müşahade yılında, bunlar arasından 10 adedi de ilk üç ay içerisinde hastalığa yakalanmışlardır. Hastalığa yakalanan 42 adet tüberkülin pozitif arasında ise bu oran sırasıyla 23 ve 8 olmuştur. Müşahade altında olup hastalığa yakalanan 77 kişiden 10 unda (ki 3 tanesinde tüberkülin testleri yapılmamıştır) evölüsyon kahil tipi, 67 sinde primer veya post primer, 1'inde milier ve 1'inde de menenjit tüberküloz şeklinde tezahür etmiştir. Tüberküloz ensidansı 5 yaşından aşağı olan yaş grubunda (147 kontakt) % 20,5-14 yaş grubunda (254 kontakt) % 8 15-24 yaş grubunda (147 kontakt) % 7 ve 25 yaşından büyük yaş grubunda (327 kontakt) % 5 olarak tesbit olunmaktadır. Bu çalışmaya göre evinde yalnız INH ile tedavi edilen tüberkülozlularla INH-PAS tedavisine tabi tutulan tüberkülozluların kontaktları arasında hastalığa yakalanma riski arasında bir fark olmadığı da meydana çıkmaktadır.

A. Gürsel

1971 - 250 **Thiacetazonun Tali Tesirleri Hakkında İkinci İnternasyonal Anket. Thiacetazonun vitamin ve Antihistaminikle Birlikte Verilmesi.**

Miller, A.B.; Nunn, A. J.; Robinson, D.K.; Fergusson, G.C.; Fox William; Tall, R. (Unit, Brompton Hospital, London, England): A Second International Co-operative Investigation in to Thiacetazone of a Vitamine and Antihistamin Supplement. Bull. Org. Mond. Santé, 1970, 43 : 107.

● Araştırmacılar thiacetazonla birlikte günde 4 mg. aneurine, 4 mg. riboflavin, 4 mg. piridoxin, 40 mg. nikotinik asit, 600 ünite Calciferol ve antihistaminik olarak da 12 mg. buclizin'i bir tek komprime içerisinde toplayarak hastalara tatbik etmişler ve tesirlerini araştırmışlardır. Çalışmalar Cezayir, Habeşistan, Hindistan, Malaisia, Mongolistan, Pakistan, Singapur ve Trinite olmak üzere 10 memlekette cem'an 4210 hasta üzerinde yapılmıştır. Tedaviler aşağıda belirtilen 6 şema üzerinde yapılmıştır: THA şeması : Günde bir tek komprime içinde 150 mg. thiacetazon + vitaminler ve antihistaminik, TH şeması : günde bir tek komprime halinde 150 mg. thiacetazon + 300 mg. INH + placebo, STHA şeması : Günde intramüsküler olarak 1 gr. streptomycin ve bir tek komprime halinde 150 mg. thiacetazon + 300 mg. INH + vitaminler ve antihistaminik, STH şeması : Günde intramüsküler olarak 1 gr. SM ve bir tek komprime halinde 150 mg. thiacetazon + 300 mg. INH + placebo, SHA şeması : Günde intramüsküler 1 gr. SM + 300 mg. INH + vitaminler ve antihistaminik, bir tek komprime halinde, SH şeması : Günde adele içi olarak 1 gr. SM ve bir tek komprime halinde 300 mg. INH + placebo. Komprimelerin muhteviyatı ne olursa olsun, hepsi aynı renk ve manzarada bulunuyordu. Kıymetlendirmeler ise birbirinden habersiz iki kişi tarafından yapılmıştır. Çeşitli sebeplerle 242 hasta anketten çıkarıldıktan sonra 584 THA; 581 TH; 707 STHA; 689 STH;

696 SHA ve 711 SH şeması gruplarında olmak üzere 3968 kişinin durumu analize edilmiştir. THA grubunda % 37.2 hastada, TH grubunda % 38.4 hastada sekonder reaksiyonlar müşahade edilerek % 9.4 ve % 9.5 de tedaviyi kesmek mecburiyeti hasıl olmuştur. Bu oranlar STH grubunda % 50.5 ve STH grubunda % 50.1 olup, bunlarında % 20.7 sinde 19 unda tedaviyi kesmek mecburiyeti hasıl olmuştur. Vitaminlerle antihistaminik ilâvesinin tek olumlu tarafı kusmaların azalmasıdır. Antihistaminik dezaavantajı da cilt epüsyonlarının fazlalaşmasıdır. Araştırmacılara göre thiacetazonun sekonder reaksiyonları vitamin ve antihistaminiklerle politikaya alınmamız ve Tarziye olunmamalıdır.

A. Gürsel

1971 - 251 Dimetil Sülfoksit'deki İdoksüridin ile Zona Zoster Tedavisi : Çift-Kör Usulü ile Yapılan Çalışma Sonuçları.

Juel-Jensen, B. E.; McCallum, F. O.; McKenzie, A. M. A.; Pike, M. O. (Dept. of the Regius Professor of Medicine, Radcliff Infirmary, Oxford OX26HE): Treatment of Zoster with Idoxuridine in Dimethyl Sulphoxide. Results of Two Double Blind Controlled Trials. Brit. Med. J., 1970, 4 : 776.

● İdoksüridin'in dimetil sülfoksit'deki % 5 lik preparatı intermittan olarak ve % 40 lık preparatı da sürekli şekilde z. zostere yeni yakalanmış hastalarda lezyon üzerine 4 gün süre ile tatbik edildi (Çift-kör usulü ile kontrollu). İntermittan aktif tedaviye tabi tutulan hastaların çoğunda ağrı sadece kısa süre devam etti. Sürekli tatbikat yapılanlarda ise etki çok daha bariz oldu. Ağrı hastaların hepsinde 9 gün içinde kayboldu ve iyileşme süratle elde edildi. Sonuçlar istatistik yönden de belirgin bulundu.

K. Kılıçturgay